

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aika 16.05.2022, klo 15:00 - 20:16

Paikka Kaupunginvaltuuston istuntosali ja sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

- § 68 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 69 **Pöytäkirjan tarkastus**
- § 70 **Läsnäolo- ja puheoikeudet**
- § 71 **Tiedoksi merkittävät asiat**
- § 72 **Eron myöntäminen kaupunginhallituksen varajäsenyydestä ja täydennysvaali**
- § 73 **Eron myöntäminen tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja varajäsenyydestä sekä täydennysvaali**
- § 74 **Tampereen kaupungin tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2021**
- § 75 **Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma vuosille 2022 - 2025**
- § 76 **Tampereen kaupungin vuoden 2021 tilinpäätös, tilintarkastuskertomus ja vastuuvapauden myöntäminen**
- § 77 **Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös koskien kaupunginvaltuuston päätöstä 17.5.2021 § 69**
- § 78 **Frenckellin virastorakennuksen myynti**
- § 79 **Maanalainen asemakaava nro 8670, XI, XII, XVI, XVII ja XVIII kaupunginosat, P-Hämpin laajennus**
- § 80 **Asemakaava 8812, Haukiluoma, Tyvikadun pohjoisosan täydennysrakentaminen, rakennusoikeuden lisääminen ja käyttötarkoituksen muutos, asemakaavamuutos ja ensimmäinen asemakaava**
- § 81 **Valtuustoaloite sielunhoitoterapeuttien tuottaman terapian hyväksymiseksi osaksi Tampereen kaupungin palvelusetelillä tuotettavia palveluja - Marika Puolimatka ym.**
- § 82 **Valtuustoaloite Israelin apartheid-politiikkaa edistävien taloudellisten kytkösten purkamiseksi - Noora Tapio ym.**
- § 83 **Valtuustoaloite tahattoman yksinäisyyden torjumiseksi - Sofia Julin**
- § 84 **Valtuustoaloite kiusaamisvilkun ja yhteisten toimenpideohjelmien käyttöönotosta sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetuksesta Tampereen kouluissa koulukiusaamisen ja -väkivallan ehkäisemiseksi - Aila Dünder-Järvinen**

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- § 85**   **Valtuustoaloite neurodiversiteetin huomioimiseksi kaupungin kulttuuripalveluissa - Noora Tapio ym.**
- § 86**   **Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet**
- § 87**   **Kokousraportit**

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Saapuvilla olleet jäsenet

Nurminen Ilmari, puheenjohtaja
Sasi Ilkka, 1. varapuheenjohtaja
Mustakallio Jaakko, 2. varapuheenjohtaja
Aaltonen Mikko, 3. varapuheenjohtaja
Aaltonen Teemu
Aleksovski Atanas
Alppi Ulla-Leena
Caglayan Merve
Dundar-Järvinen Aila
Eskelinen Riina-Eveliina
Evilä Tommi
Grann Hanna-Maria, varajäsen, saapui 19:45
Grönroos Arto, poistui 18:40
Haapa-aho Olga
Hanhela Milka
Hanhilahti Vilhartti
Helimo Matti, poistui 18:00
Hiitti Antti, poistui 19:45
Hiltunen Kari-Matti, varajäsen, saapui 16:35
Hinkka Petteri, varajäsen, saapui 18:00
Höyssä Matti
Ikonen Anna-Kaisa
Ivanoff Antti
Julin Sofia
Jussila Anne-Mari
Jäntti Aleks
Järvenpää Elina
Järvinen Matti, saapui 15:25
Järvisalo Vilma
Kaivonen Kirsi
Kaleva Lassi
Kampman Ulla
Kamppuri Eija, varajäsen, saapui 19:00
Kiviranta Joonas
Kivistö Anneli
Kostiainen Leena
Krasniqi Brigita
Kummola Kalervo, poistui 16:35
Kuusipalo Saana, varajäsen
Lahtinen Jussi, varajäsen, saapui 17:30
Leino Ida
Liimola Anne, varajäsen
Loukaskorpi Johanna, poistui 17:30
Lyly Lauri
Machaal Mahmoud
Majuri Katriina, varajäsen, poistui 17:55
Marin Sanna, saapui 15:30, poistui 19:00

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Markkanen Jouni
Minkkinen Minna, saapui 19:00
Moisander Antti
Moisio Jani, varajäsen, poistui 18:00
Ovaska Jouni, saapui 17:55
Porttikivi Ilkka
Puisto Sakari
Puolimatka Marika
Pursiainen Sirpa
Raevaara Arne, poistui 19:00
Rajala Petri
Reito Lotta, varajäsen, saapui 17:30
Rokosa Inna
Salmi Pekka, poistui 17:30
Salmijärvi Mirja
Sareila Hanna
Schafeitel Yrjö, varajäsen, saapui 18:55
Seppänen Erkki, varajäsen, saapui 19:08
Sheikh Liban
Sirén Jouni, varajäsen, poistui 19:00
Siuro Petri, varajäsen
Stenhäll Jaakko
Suoniemi Juhana, varajäsen, saapui 18:00
Taina Anneli
Tanus Sari
Tapio Noora
Torkkola Sinikka, varajäsen
Tynkkynen Oras
Vallin Veikko
Vigelius Joakim
Vikman Sofia

Muut saapuvilla olleet

Kaunisto Kalle, hallintosihteeri, sihteeri
Aarnio Jouko, kaupunginlakimies
Boström Leo, nuorisovaltuuston edustaja, poistui 18:30
Ekholm Virpi, kiinteistöjohtaja, § 77 ja § 78
Kuosmanen Taru, johtaja, § 74 ja § 76
Lindell Raija, viestintäpäällikkö
Linnamaa Reija, strategiajohtaja, § 74 ja § 76
Markkula Maria, nuorisovaltuuston edustaja, saapui 18:40
Männikkö Jukka, talousjohtaja, § 74 ja § 76
Nurminen Mikko, johtaja, § 74 ja § 76 sekä § 79 ja § 80
Perämaa Juha, lakimies
Rantanen Teppo, johtaja, § 74 ja § 76 sekä § 77 ja § 78
Ruonala Heidi, lakimies
Savisaari Lauri, johtaja
Viitala Erja, kaupunginreviisori, § 74-76

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Vuori Arttu, nuorisovaltuuston edustaja, saapui 18:30
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja, poistui 18:58

Poissa

Gustafsson Jukka
Halonen-Saari Miila
Molari Anni
Suomela Iiris
Viitanen Pia

Allekirjoitukset

Ilmari Nurminen
Puheenjohtaja

Kalle Kaunisto
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Lassi Kaleva

Ulla Kampman

muut allekirjoittajat

Ilkka Sasi
puheenjohtajana § 82-87

Jouko Aarnio
kaupunginlakimies

Juha Perämaa
lakimies

Heidi Ruonala

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

lakimies

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi kaupungin internetsivulle
www.tampere.fi
24.05.2022

Kalle Kaunisto, hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 68

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Merkittiin, että valtuuston vahvuus oli 65 valtuutettua.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Käsittelyjärjestyksen muuttaminen

Valtuusto päätti puheenjohtajan ehdotuksesta käsitellä 75 §:n 76 §:n jälkeen.

Perustelut

Mahdollistettu osallistuminen sähköiseen kokoukseen yhtäläisin näkö- ja äänyhteyksin kuntalain 99 §:n ja hallintosäännön 120 §:n mukaan Selman kokoustyötilalla ja Teams-kokouksella.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 69

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Lassi Kaleva ja Ulla Kampman (varalle Joonas Kiviranta ja Anneli Kivistö).

Päätösehdotus oli

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Vuorossa ovat Lassi Kaleva ja Ulla Kampman.

Varalla Joonas Kiviranta ja Anneli Kivistö.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 70

Läsnäolo- ja puheoikeudet

Päätös

Läsnäolo- ja puheoikeudet myönnettiin seuraavasti:

Tämän kokouksen ajaksi viestintäpäällikkö Raija Lindell.

§ 74 ja § 76 kohdalla johtaja Taru Kuosmanen, strategiajohtaja Reija Linnamaa, talousjohtaja Jukka Männikkö, johtaja Mikko Nurminen, johtaja Teppo Rantanen, johtaja Lauri Savisaari ja kaupunginreviisori Erja Viitala.

§ 75 kohdalla kaupunginreviisori Erja Viitala.

§ 77 ja § 78 kohdalla kiinteistöjohtaja Virpi Ekholm ja johtaja Teppo Rantanen.

§ 79 ja § 80 kohdalla johtaja Mikko Nurminen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 71

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Valtuuston strategiaseminaari 13.6.2022

Strategiaseminaarin teemana on kansainvälisyys. Seminaari järjestetään Tampere-talossa.

Tilaisuuden yhteydessä järjestetään valtuuston keskustelu eettisistä periaatteista.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 72, 16.05.2022

Kaupunginhallitus, § 192, 02.05.2022

§ 72

Eron myöntäminen kaupunginhallituksen varajäsenyydestä ja täydennysvaali

TRE:3326/00.00.03/2022

Kaupunginvaltuusto, 16.05.2022, § 72

Valmistelija / lisätiedot:

Jukka Varonen

Valmistelijan yhteystiedot

Palvelupäällikkö Jukka Tapiola, puh. 040 531 4434, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Tommi Evilälle myönnettiin ero kaupunginhallituksen varajäsenen
luottamustoimesta.

Kaupunginhallituksen uudeksi varajäseneksi jäljellä olevaksi
toimikaudeksi valittiin Ilpo Rantanen.

Päätösehdotus oli

Tommi Evilälle myönnetään ero kaupunginhallituksen varajäsenen
luottamustoimesta.

Kaupunginhallitukseen valitaan uusi varajäsen jäljellä olevaksi
toimikaudeksi.

Kokouskäsitely

Kalervo Kummola ehdotti, että kaupunginhallituksen uudeksi
varajäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi valitaan Ilpo Rantanen.

Tiedoksi

Valittu, Tommi Evilä, Luottamushenkilömuutokset, Monetra Pirkanmaa
Oy / Palkat

Liitteet

1 Eroanomus 26.04.2022
(Verkkojulkisuus rajoitettu)

Kaupunginhallitus, 02.05.2022, § 192

Valmistelijat / lisätiedot:

Jukka Varonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tommi Evilälle myönnetään ero kaupunginhallituksen varajäsenen luottamustoimesta.

Kaupunginhallitukseen valitaan uusi varajäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Perustelut

Tommi Evilä on pyytänyt eroa kaupunginhallituksen varajäsenen luottamustoimesta tultuaan valituksi kaupungin tytäryhtiön hallitukseen.

Valtuuston 16.12.2019 § 206 hyväksymän Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen konserniohjeen mukaan tytäryhteisöjen ja säätiöiden johtoon tai hallitukseen kuuluvat henkilöt eivät voi kuulua Tampereen kaupungin konsernijohtoon eivätkä valvonnasta vastaaviin toimielimiin (tarkastuslautakunta). Hallintosäännön 2 §:n mukaan kaupungin omistajaohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä vastaavaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, konsernijaosto, pormestari ja konsernijohtaja.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kuntalain 73 §:ssä säädetään vaalikelpoisuudesta kunnanhallitukseen:

"Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
- 4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa. Tätä kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseneneen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä."

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4a §:n mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Kaupunginhallituksen uudeksi varajäseneksi tulee valita mies.

Tiedoksi

Valittu, Tommi Evilä, Luottamushenkilömuutokset, Monetra Pirkanmaa Oy / Palkat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 73, 16.05.2022

Kaupunginhallitus, § 193, 02.05.2022

§ 73

Eron myöntäminen tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja varajäsenyydestä sekä täydennysvaali

TRE:3310/00.00.03/2022

Kaupunginvaltuusto, 16.05.2022, § 73

Valmistelija / lisätiedot:

Jukka Varonen

Valmistelijan yhteystiedot

Palvelupäällikkö Jukka Tapiola, puh. 040 531 4434, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Aku-Paulus Sajakorvelle myönnettiin ero tarkastuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta.

Martti Paldaniuksen luottamustoimi tarkastuslautakunnan varajäsenenä todettiin päättyneeksi.

Tarkastuslautakuntaan uudeksi jäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi valittiin Kari-Matti Hiltunen ja uudeksi varajäseneksi Sointu Lanki.

Päätösehdotus oli

Aku-Paulus Sajakorvelle myönnetään ero tarkastuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta.

Martti Paldaniuksen luottamustoimi tarkastuslautakunnan varajäsenenä todetaan päättyneeksi.

Tarkastuslautakuntaan valitaan uusi jäsen sekä varajäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Kokouskäsitely

Kalervo Kummola ehdotti, että tarkastuslautakunnan uudeksi jäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi valitaan Kari-Matti Hiltunen ja uudeksi varajäseneksi Sointu Lanki.

Tiedoksi

Valittu, Aku-Paulus Sajakorpi, Martti Paldanius, Erja Viitala, Sanna Keinonen, Luottamushenkilömuutokset, Monetra Pirkanmaa Oy / Palkat

Liitteet

1 Eroanomus 29.4.2022

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

(Verkojulkisuus rajoitettu)
2 Eroanomus

Kaupunginhallitus, 02.05.2022, § 193

Valmistelijat / lisätiedot:
Jukka Varonen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Aku-Paulus Sajakorvelle myönnetään ero tarkastuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta.

Martti Paldaniuksen luottamustoimi tarkastuslautakunnan varajäsenenä todetaan päättyneeksi.

Tarkastuslautakuntaan valitaan uusi jäsen sekä varajäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Perustelut

Aku-Paulus Sajakorpi on pyytänyt eroa tarkastuslautakunnan jäsenyydestä tultuaan valituksi Tampere-talo Oy:n hallituksen jäseneksi.

Martti Paldanius on ilmoittanut muuttaneensa toiseen kuntaan, joten hän on menettänyt vaalikelpoisuutensa Tampereen kaupungin luottamustoimiin.

Valtuuston 16.12.2019 § 206 hyväksymän Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen konserniohjeen mukaan tytäryhteisöjen ja säätiöiden johtoon tai hallitukseen kuuluvat henkilöt eivät voi kuulua Tampereen kaupungin konsernijohtoon eivätkä valvonnasta vastaaviin toimielimiin (tarkastuslautakunta).

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kuntalain 75 §:n mukaan vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole

1) kunnanhallituksen jäsen;

2) pormestari ja apulaispormestari;

3) henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsenen, kunnanjohtajan, pormestarin tai apulaispormestarin hallintolain esteellisyyssperusteita koskevan 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen;

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

4) henkilö, joka on kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa kunnan määräysvallassa olevassa yhteisössä tai säätiössä;

5) henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen.

Vaalikelpoisuudesta kunnanhallitukseen säädetään kuntalain 73 §:ssä seuraavaa:

"Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;

2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;

3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;

4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa. Tätä kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseneneen.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta."

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4a §:n mukaan kunnallisissa toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Uudeksi jäseneksi ja varajäseneksi voidaan valita joko nainen tai mies.

Tiedoksi

Valittu, Aku-Paulus Sajakorpi, Martti Paldanius, Erja Viitala, Sanna Keinonen, Luottamushenkilömuutokset, Monetra Pirkanmaa Oy / Palkat

Liitteet

1 Eroanomus

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 74, 16.05.2022
Tarkastuslautakunta, § 54, 03.05.2022

§ 74

Tampereen kaupungin tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2021

TRE:7274/00.05.03/2021

Kaupunginvaltuusto, 16.05.2022, § 74

Valmistelija / lisätiedot:
Erja Viitala

Valmistelijan yhteystiedot

Kaupunginreviisori Erja Viitala puh. 050 552 6290, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Kaupunginvaltuusto velvoittaa kaupunginhallitusta ja lautakuntia ryhtymään toimiin arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta sekä raportoimaan näistä valtuustolle lokakuun 2022 loppuun mennessä.

Tiedoksi

Tarkastuslautakunta

Liitteet

1 Tampereen kaupungin tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2021

Tarkastuslautakunta, 03.05.2022, § 54

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Erja Viitala, Kaupunginreviisori

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupungin tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomus hyväksytään. Tampereen kaupungin tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomus liitetään tilinpäätöksen käsittelyyn liittyväksi asiakirjaksi.

Esitetään kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto velvoittaa kaupunginhallitusta ja lautakuntia ryhtymään toimiin arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

johdosta sekä raportoimaan näistä valtuustolle lokakuun 2022 loppuun mennessä.

Perustelut

Tarkastuslautakunnan on kuntalain 121 §:n mukaan valmisteltava kaupunginvaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Kaupunginhallitus on antanut vuoden 2021 tilinpäätöksessä selvityksen valtuuston talousarviossa asettamien tavoitteiden toteutumisesta.

Kaupungin hallintosäännön 76 §:n 5 kohdan mukaan tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksessa valtuustolle arvionsa valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta edellisenä vuonna.

Liitteet

1 Tampereen kaupungin tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2021

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 75, 16.05.2022
Tarkastuslautakunta, § 48, 19.04.2022

§ 75

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma vuosille 2022 - 2025

TRE:3005/00.05.03/2022

Kaupunginvaltuusto, 16.05.2022, § 75

Valmistelija / lisätiedot:
Erja Viitala

Valmistelijan yhteystiedot

Kaupunginreviisori Erja Viitala puh. 050 552 6290, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma vuosille 2022 - 2025
merkitään tiedoksi.

Tiedoksi

Tarkastuslautakunta

Liitteet

1 Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma 2022-2025.pdf

Tarkastuslautakunta, 19.04.2022, § 48

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Erja Viitala, Kaupunginreviisori

Päätösehdotus oli

Tarkastuslautakunta hyväksyy arviointisuunnitelman vuosille 2022- 2025
ja esittää sen valtuustolle tiedoksi.

Perustelut

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunta laatii
arviointisuunnitelman. Arviointisuunnitelma laaditaan valtuustokaudelle
ja sitä tarkennetaan vuosittaisilla työohjelmilla.

Arviointisuunnitelman pohjana on valtuuston hyväksymä strategia
Tekemisen kaupunki 2030. Suunnitelmassa huomioidaan strategian
painopisteet, joihin liittyviä valtuustokauden tavoitteita arvioidaan eri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

vuosina. Vuosittain arvioidaan taloutta ja kunkin vuoden toiminnallisia tavoitteita. Myös yksi tai useampi tytäryhtiö on vuosittain arviointikohteena.

Arviointisuunnitelma on laadittu väljäksi, jotta vuosittaisessa työohjelmassa voidaan huomioida kattavasti koko kaupungin toiminnan arviointi neljän vuoden aikana ja ottaa mukaan myös ajankohtaisia arviointikohteita.

Arviointien tavoitteena on tuottaa tietoa kaupunginvaltuustolle siitä, miten valtuuston tahtoa on noudatettu, onko toiminta ollut tuloksellista ja edistänyt strategian toteutumista. Tarkastuslautakunta antaa arviointisuunnitelman valtuustolle tiedoksi.

Liitteet

1 Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma 2022-2025.pdf

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 76, 16.05.2022

Kaupunginhallitus, § 114, 21.03.2022

Tarkastuslautakunta, § 46, 19.04.2022

§ 76

Tampereen kaupungin vuoden 2021 tilinpäätös, tilintarkastuskertomus ja vastuuvapauden myöntäminen

TRE:6908/02.02.02/2021

Kaupunginvaltuusto, 16.05.2022, § 76

Valmistelija / lisätiedot:

Jukka Männikkö, Reija Linnamaa, Erja Viitala

Valmistelijan yhteystiedot

Talousjohtaja Jukka Männikkö, puh. 050 576 7539, strategijahtaja Reija Linnamaa, puh. 040 572 9610 ja kaupunginreviisori Erja Viitala, puh. 050 552 6290, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Kaupunginhallituksen päätösehdotus valtuustolle:

Esitetyt talousarvion menojen ylitykset, tuloksen alitukset ja investointimäärärahojen ylitykset hyväksytään.

Kaupungin tilikauden tulos muodostui 74 708 500,18 euroa ylijäämäiseksi. Tilikauden tulosta käsitellään siten, että aiemmin tehdyistä investointivaroista syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 1 710 408,72 euroa, Vahinkorahastosta tuloutetaan -49 574,56 euroa ja että tilikauden ylijäämä 76 369 334,34 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämä -erään.

Selvitystä talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella ei tarvita, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä.

Tarkastuslautakunnan päätösehdotus valtuustolle:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden 2021 tilinpäätöksen.

Kaupunginvaltuusto myöntää vastuuvapauden toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2021.

Tiedoksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Konsernihallinto, palvelualueet ja liikelaitokset, Jukka Männikkö, Reija Linnamaa, Nina Mustikkamäki, Hanna Jääskeläinen, Heini Ruski, Erja Viitala

Liitteet

- 1 Kh 21.3.2022 Tampereen kaupungin tilinpäätös 2021, täydennetty esittelyaineisto
  - 2 Tarla 19.4.2022 Tilintarkastuskertomus KPMG
  - 3 Tampereen kaupungin tilinpäätös 2021
  - 4 Korjauslista vuoden 2021 tilinpäätökseen
-

Kaupunginhallitus, 21.03.2022, § 114

Valmistelijat / lisätiedot:
Jukka Männikkö, Reija Linnamaa

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupungin vuoden 2021 tilinpäätös allekirjoitetaan ja jätetään tilintarkastajien tarkastettavaksi.

Konsernihallinto oikeutetaan tekemään tilinpäätökseen teknisluonteisia tarkistuksia ja korjauksia.

Tilinpäätös saatetaan tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi.

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Esitetyt talousarvion menojen ylitykset, tuloksen alitukset ja investointimäärärahojen ylitykset hyväksytään.

Kaupungin tilikauden tulos muodostui 74 708 500,18 euroa ylijäämäiseksi. Tilikauden tulosta käsitellään siten, että aiemmin tehdyistä investointivarauksista syntyneitä poistoeroa tuloutetaan 1 710 408,72 euroa, Vahinkorahastosta tuloutetaan -49 574,56 euroa ja että tilikauden ylijäämä 76 369 334,34 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämä -erään.

Selvitystä talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella ei tarvita, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä.

Perustelut

Vuoden 2021 tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain ja kuntalain säännösten ja niiden nojalla annettujen ohjeiden sekä annettujen suositusten mukaisesti. Vuodesta 2021 on laadittu myös vuosikertomus, joka sisältää toiminnan keskeiset tapahtumat sekä yhteenvetotietoja kaupungin ja konsernin taloudesta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tilinpäätöksen 181,4 milj. euron vuosikate kattoi suunnitelmapoistoista 170 prosenttia. Tilikauden tuloksesta muodostui 74,7 milj. euroa ylijäämäinen. Tulos parani edellisestä vuodesta 10,9 milj. euroa ja toteutui 64,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Tilikauden ylijäämäksi tuli 76,4 milj. euroa. Toimintamenot kasvoivat 8,1 prosenttia ja nettomenot 2,3 prosenttia. Asukaskohtaiset toimintamenot kasvoivat 6,6 prosenttia ja asukaskohtaiset nettomenot kasvoivat 1,0 prosenttia. Koronaviruspandemia kasvatti toimintamenoja huomattavasti.

Hyvän tilinpäätöksen taustalla olivat maltillinen nettomenojen kasvu, myyntivoittojen poikkeuksellisen iso 66,6 milj. euron taso, valtion erilaiset koronatuotet sekä hyvä verotulokehitys.

Verotulot kasvoivat 82,2 milj. euroa (7,9 %) vuodesta 2020 enemmän. Valtionosuuksien määrä väheni 33,3 milj. euroa, sillä koronaviruspandemian kompensatiot maksettiin avustuksina, kun vuonna 2020 koronaviruspandemian kompensatiot maksettiin valtionosuuksissa.

Ulkoiset nettoinvestoinnit olivat 227,8 milj. euroa, mikä alitti muutetun talousarvion 6,9 milj. eurolla. Asukaskohtainen lainamäärä oli vuoden lopussa 3 647 euroa.

Palkallisten henkilötyövuosien määrä oli 12 955 henkilötyövuotta, josta palkkatuetun henkilöstön osuus oli 151 henkilötyövuotta. Henkilötyövuodet alittuivat muutetun talousarvion 227:llä. Henkilötyövuodet kasvoivat 349 henkilötyövuodella (2,8 %). Kasvua selittää lisääntynyt palvelutarve ja koronapandemian vaikutukset erityisesti perusopetuksessa, varhaiskasvatuksessa, ammatillisessa koulutuksessa sekä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa. Henkilöstökulut alittuivat muutetusta talousarviosta 3,4 milj. eurolla. Vertailukelpoiset henkilöstökulut kasvoivat 36,7 milj. euroa (5,5 %).

Vuoden 2021 lopussa Tampereen konsernitilinpäätökseen kuului yhteensä 84 konserniyhteisöä, joista yhdeksää ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Konsernin vuosikate oli 370,1 milj. euroa ja tilikauden tulos oli 114,0 milj. euroa.

Konsernin investointimenot olivat 520,6 milj. euroa ja investointimenot kasvoivat 76,2 milj. eurolla edellisestä vuodesta. Konsernin investointien tulorahoitusprosentti oli 72. Konsernin asukaskohtainen lainamäärä oli 9 340 euroa ja lainamäärä nousi edellisestä vuodesta 404 eurolla.

Talousarvion toteutuminen

Tilinpäätöksen talousarvion toteumaosa sisältää laskelmaosan, strategiaosan, palvelualueiden, kehitysohjelmien, konsernihallinnon ja taseyksiköiden talousarvion toteumavertailun sekä konsernin tytäryhteisöjen tavoitteiden toteuman. Talousarvion toteumavertailuissa on esitetty valtuuston talousarviossa hyväksymän sitovuustason

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

mukaisten määrärahojen, tuloarvioiden, investointien ja toiminnan tavoitteiden toteumat ja niiden olennaiset poikkeamat talousarvioon perusteluineen.

Merkittävimmät negatiiviset poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden olivat joukkoliikennelautakunnan 8,8 milj. euron ja sivistys- ja kulttuurilautakunnan 5,7 milj. euron toimintakatteiden ylitykset. Merkittävimmät positiiviset toimintakatteiden poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden olivat asunto- ja kiinteistölautakunnan (pl. erikseen sitovat erät) 25,5 milj. euron, sosiaali- ja terveyslautakunnan 9,2 milj. euron sekä konsernihallinnon ICT-kehittämisen 5,3 milj. euron toteutumat.

Kaikki valtuustoon nähden sitovien erien talousarviopoikkeamat on esitetty toimintakertomuksen kohdassa "Olennaiset poikkeamat talousarvioon".

Toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Vuosi 2021 oli Tampereen kaupunkistrategian 2030 Tampere - Sinulle paras neljäs ja viimeinen toteutusvuosi. Kaupunginvaltuusto asetti vuoden 2021 talousarviossa strategian pohjalta yhteensä 14 koko kaupunkia koskevaa toiminnan tavoitetta ja palvelualueille yhteensä 34 tavoitetta. Pirkanmaan pelastuslaitokselle asetettiin 3 tavoitetta ja liikelaitoksille 6 tavoitetta. Tytär yhteisöille asetettiin yhteensä 57 tavoitetta, jotka tuovat esiin pääomistajan tahdon.

Talousarvion toiminnan tavoitteet perustuvat Tampereen strategiaan. Talousarviossa tavoitteita asetetaan ensisijaisesti toiminnan vaikuttavuudelle ja tuloksille. Toiminnan tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia, pois lukien tytäryhteisöille asetetut tavoitteet.

Suoraan kaupunkistrategiasta johdetuista 48 talousarvion toiminnan tavoitteesta 33 toteutui ja 15 tavoitetta jäi toteutumatta. Liikelaitosten ja Pirkanmaan pelastuslaitoksen 10 toiminnan tavoitteesta 6 toteutui, 1 toteutui osittain ja 3 tavoitetta jäi toteutumatta. Tytär yhteisöjen 57 toiminnan tavoitteesta 31 toteutui ja 3 toteutui osittain. Tavoitteista 20 jäi toteutumatta ja 3 tavoitteen toteutumista ei voida arvioida.

Tamperelaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet toteutuivat pääosin suunnitellusti. Vuonna 2021 ikäihmisistä lähes 92 prosenttia asui kotona, ja lastensuojelun asiakasmäärää koskeva tavoite saavutettiin asiakasmäärän jäädessä alle tavoitteelle asetetun 5,7 prosentin raja-arvon. Positiivisista hyvinvointipalvelukokemuksista viestii osaltaan asiakaskokemuksen parantuminen sekä terveysasemilla että suun terveydenhuollossa.

Tampereen työllisyystilanteen näkökulmasta keskeinen onnistuminen oli ulkomaalaisten työllisyystilanteen merkittävä parantuminen vuoden 2021 aikana. Myös nuorten laajan työttömyysasteen suhteellinen kehitys oli Tampereella muita kuutoskaupunkeja parempaa (vuosimuutos Tampereella -6,3 %-yksikköä, kuutoskaupungeissa keskimäärin -4,1 %-

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

yksikköä). Sen sijaan työllistymistä edistävän palvelun perusteella työmarkkinatukea saavien määrässä jäätiin alle tavoitteen (tavoite 4 900 henkilöä/kuukaudessa, toteuma 3 805 henkilöä kuukaudessa).

Kaupunkiympäristön kehittämiseen liittyvät tavoitteet toteutuivat osittain. Monipuolisen asuinrakentamisen osalta päästiin tavoitteisiin muun muassa kohtuuhintaisten asuntojen rakentamisen osalta, minkä lisäksi raitiotien osan 2 rakentaminen ja osan 1 liikennöinnin käynnistyminen etenivät suunnitellusti. Sen sijaan kestävää kehitystä tukevissa tavoitteissa jäätiin takamatkalle, kun hiilidioksidipäästöjen osalta ei ylletty tavoiteltuun 40 prosentin päästövähennykseen vuoden 1990 tasoon verrattuna. Lisäksi joukkoliikenteen matkustajamäärässä tapahtui laskua 30 prosenttia vuodesta 2019 koronapandemian pitkittymisen vuoksi.

Tampereen elinvoimaa koskevissa tavoitteissa näkyivät edelleen koronapandemian tapahtumatoiminnalle asettamat haasteet koronan vaikuttaessa negatiivisesti Tampereella keskeisten kohteiden kävijämäärien kehitykseen (kävijämäärien pudotus vuoden 2019 tasosta: museot 37 %, Tampere Filharmonia 66 %, kirjastot 45 %, Särkänniemen huvipuisto 36 %). Yrittäjämyynteisyydessä ei tapahtunut toivottua kehitystä Tampereen sijoittuessa Elinkeinoelämän keskusliiton kuntarankingissa sijalle kahdeksan, minkä lisäksi aloittavien opiskelijoiden tyytyväisyys saamaansa koulutukseen laski Tredussa ja lukiokoulutuksessa. Toisaalta kaupungin vetovoima näkyi Tampereella yöpyneiden kotimaisten matkailijoiden määrän kasvuna (7,5 % enemmän kuin kuudessa suurimmassa kaupungissa keskimäärin) sekä Tampereen korkeakouluyhteisön kansainvälisten opiskelijoiden hakijamäärän positiivisena kehityksenä (TAMK: + 18 % ja TAU: + 15 %).

Kaupunkitasoiset, organisaation toimintakykyyn liittyvät tavoitteet toteutuivat pääosin suunnitellusti, pois lukien käyttökustannusten asukaskohtaisen kasvun, nettomenojen kasvun sekä henkilöstön työhyvinvoinnin ja sairauspoissaolojen negatiivinen kehitys. Esimiesarviointien tulokset paranivat edellisvuodesta, ja hallintotehtävien määrä vähentyi yhteensä 86:lla valtuustokauden 2017-2020 aikana. Vähennyksen kustannusvaikutus sivukuluineen on 3,9 milj. euroa. Vähennystä selittää rekrytoinneista pidättäytyminen, rekrytointivaikeudet sekä yhtiöittämiset, minkä lisäksi määräaikaisia vakansseja on jätetty täyttämättä tai niiden täyttö on viivästynyt. Tilikaudella saavutettiin lisäksi velkaantumiskehityksen hillitsemiseksi kiinteistöomaisuuden myynnillä tavoiteltu myyntivoitto, joka toteutui 66,6 milj. euron suuruisena.

Liikelaitosten ja Pirkanmaan pelastuslaitoksen tavoitteet saavutettiin pääosin suunnitellusti. Suurimmat haasteet liittyivät sairauspoissaolojen ja vakavien tapaturmien määrän kasvuun.

Lautakuntien ja konsernihallinnon palvelu- ja vuosisuunnitelmissa (vuodesta 2022 eteenpäin vuosisuunnitelmissa) määritellään talousarviossa asetettuja tavoitteita toteuttavia toimenpiteitä. Lautakuntien palvelu- ja vuosisuunnitelmien toteutumisesta on

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

raportoitu kullekin lautakunnalle kolmannesvuosittain. Konsernihallinnon taloutta on raportoitu toiminnan ja talouden katsauksissa sekä tilinpäätöksessä. Palvelu- ja vuosisuunnitelman toimenpiteistä on raportoitu ylimmän johdon tavoite- ja kehityskeskusteluissa.

Vuoden 2020 talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto hyväksyi 10 kohdan toimenpideohjelman, jolla tavoitellaan kaupungin talouden pitämistä tasapainoisena. Ohjelman toteutumisesta on raportoitu kolme kertaa vuodessa vuosien 2020 ja 2021 aikana. Ohjelman raportointi päättyy vuoden 2021 lopun tilanteeseen. Toimenpideohjelmaa on toteutettu osana toiminnan ja talouden prosessia. Sen sisältöjä on otettu huomioon vuoden 2020 palvelu- ja vuosisuunnitelmissa sekä johdon tavoite- ja kehityskeskusteluissa.

Tiedoksi

Konsernihallinto, palvelualueet ja liikelaitokset, Jukka Männikkö, Reija Linnamaa, Nina Mustikkamäki, Hanna Jääskeläinen, Heini Ruski, Erja Viitala

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden talousjohtaja Jukka Männikölle, strategiajohtaja Reija Linnamaalle sekä liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Liitteet

- 1 Kh 21.3.2022 Tampereen kaupungin tilinpäätös 2021
  - 2 Kh 21.3.2022 Tampereen kaupungin tilinpäätös 2021, täydennetty esittelyaineisto
  - 3 Kh 21.3.2022 Tampereen kaupungin tilinpäätös 2021, esittelyaineisto
-

Tarkastuslautakunta, 19.04.2022, § 46

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Erja Viitala, Kaupunginreviisori

Päätösehdotus oli

Tarkastuslautakunta esitetään kaupunginvaltuuston päätettäväksi:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden 2021 tilinpäätöksen.

Kaupunginvaltuusto myöntää vastuuvapauden toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.–31.12.2021.

Perustelut

Tampereen kaupungin tilintarkastaja on tarkastanut vuoden 2021 tilinpäätöksen. Tilintarkastaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

esittää tilintarkastuskertomuksessaan, että tilinpäätös voidaan hyväksyä ja vastuuvapaus myöntää toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.–31.12.2021.
Tilintarkastuskertomus luovutetaan tarkastuslautakunnalle 19.4.2022.

Liitteet

- 1 Kh 21.3.2022 Tampereen kaupungin tilinpäätös 2021
- 2 Tarla 19.4.2022 Tilintarkastuskertomus KPMG

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 77, 16.05.2022

Kaupunginhallitus, § 188, 02.05.2022

§ 77

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös koskien kaupunginvaltuuston päätöstä 17.5.2021 § 69

TRE:4073/02.06.02/2019

Kaupunginvaltuusto, 16.05.2022, § 77

Valmistelija / lisätiedot:
Teppo Rantanen

Valmistelijan yhteystiedot

Kiinteistöjohtaja Virpi Ekholm, puh. 0400 205 044, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 12.4.2022 päätösnumero H636 /2022 merkitään tiedoksi.

Tiedoksi

Ostaja, Tampereen Teatteri, Juvenes Oy, Telia Sonera Oyj,
asemakaavoitus, Virpi Ekholm

Liitteet

1 Kh 2.5.2022 Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 12.4.2022
(henkilötiedot poistettu)

Kaupunginhallitus, 02.05.2022, § 188

Valmistelijat / lisätiedot:
Teppo Rantanen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Hallinto-oikeuden päätökseen tyydytään.
Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 12.4.2022 päätösnumero H636 /2022 merkitään tiedoksi.

Perustelut

Tampereen kaupunginvaltuusto on päätöksellään 17.5.2021 § 69 hyväksynyt Frenckellin virastorakennuksen myymisen M/K Tampere IV Oy: lle ja hyväksynyt 4.5.2021 allekirjoitetun ehdollisen kauppakirjan.

Päätöksestä on valitettu Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valittajat ovat muun ohella vaatineet, että kaupunginvaltuuston päätös kumotaan. Perusteinaan valittajat ovat katsoneet, ettei Frenckellin virastorakennuksen myyntiä olisi kuntalain ja kaupungin hallintosäännön mukaan saanut käsitellä lisäpykälänä mainitussa kokouksessa. Hallintosäännön mukaan kokouskutsu on toimitettava kullekin valtuutetulle vähintään 11 päivää ennen valtuuston kokousta ja esityslista on toimitettava kokouskutsun yhteydessä.

Tampereen kaupunginhallitus on antanut asiassa lausunnon ja vaatinut, että valitus ensisijaisesti jätetään tutkimatta ja toissijaisesti hylätään.

Hallinto-oikeus on 12.4.2022 antamallaan päätöksellä H636/2022 kumonnut kaupunginvaltuuston päätöksen.

Hallinto-oikeuden mukaan kuntalain 95 §:n 1 momentin mukaan valtuusto voi käsitellä asian, joka on mainittu kokouskutsussa ja joka on valmisteltu 93 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Saman pykälän 2 momentin mukaan silloin kun asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos asiaa ei ole valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä yksimielisesti.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt äänin 52-10 ottaa kaupunginhallituksen esityksen lisäpykälänä käsiteltäväkseen. Hallinto-oikeuden päätöksen mukaan Frenckellin virastorakennuksen myyntiä ja ehdollisen kauppakirjan hyväksymistä koskeva asia ei ole ollut sellainen kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitettu kiireellinen asia, joka on voitu ottaa käsiteltäväksi, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Näin ollen kaupunginvaltuuston päätös on syntynyt menettelyvirheen vuoksi virheellisessä järjestyksessä.

Muilta osin hallinto-oikeus ei ole tutkinut valittajien valitusperusteita.

Hallinto-oikeuden päätöksen mukaan valtuuston päätöksessä on ollut edellä todetusti muotovirhe. Muutoksenhakua hallinto-oikeuden ratkaisuun ei voida pitää perusteltuna, sillä muotovirhe on mahdollista korjata tekemällä asiasta uusi päätös oikeassa järjestyksessä.

Tiedoksi

Ostaja, Tampereen Teatteri, Juvenes Oy, Telia Sonera Oyj, asemakaavoitus, Virpi Ekholm

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

1 Kh 2.5.2022 Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 12.4.2022
(henkilötiedot poistettu)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 78, 16.05.2022

Kaupunginhallitus, § 189, 02.05.2022

§ 78

Frenckellin virastorakennuksen myynti

TRE:4073/02.06.02/2019

Kaupunginvaltuusto, 16.05.2022, § 78

Valmistelija / lisätiedot:
Teppo Rantanen

Valmistelijan yhteystiedot

Kiinteistöjohtaja Virpi Ekholm, puh. 0400 205 044, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupunki myy Frenckellin virastorakennuksen 14 300 000,00
eurolla M/K Tampere IV Oy:lle.

Liitteenä oleva osapuolten välinen 4.5.2021 allekirjoitettu ehdollinen
kauppakirja hyväksytään.

Kokouskäsitely

Milka Hanhela ehdotti, että päätösehdotus hylätään.

Kannatus: Lassi Kaleva, Arne Raevaara, Liban Sheikh ja Jouni Sirén

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA,
Hanhelan hylkäysehdotuksen hyväksyminen EI. Äänestysesitys
hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kaupunginhallituksen ehdotus
hyväksyttiin äänin 49-17, 1 tyhjä.

Äänestykset

Milka Hanhelan hylkäysehdotus:
Kaupunginhallituksen ehdotus JAA
Hylkäysehdotuksen hyväksyminen EI

Jaa

Sanna Marin
Petri Rajala
Petri Siuro
Oras Tynkkynen
Elina Järvenpää

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Jouni Ovaska
Jaakko Stenhäll
Aila Dundar-Järvinen
Matti Järvinen
Hanna Sareila
Matti Höyssä
Sofia Julin
Jouni Markkanen
Jaakko Mustakallio
Aleksi Jäntti
Kirsi Kaivonen
Vilhartti Hanhilahti
Jussi Lahtinen
Leena Kostiainen
Ulla Kampman
Sari Tanus
Antti Hiitti
Ilkka Porttikivi
Ida Leino
Lauri Lyly
Merve Caglayan
Olga Haapa-aho
Teemu Aaltonen
Tommi Evilä
Anneli Taina
Anne Liimola
Ilkka Sasi
Saana Kuusipalo
Sirpa Pursiainen
Anneli Kivistö
Ilmari Nurminen
Kari-Matti Hiltunen
Riina-Eveliina Eskelinen
Juhana Suoniemi
Anna-Kaisa Ikonen
Brigita Krasniqi
Sofia Vikman
Anne-Mari Jussila
Vilma Järvisalo
Mirja Salmijärvi
Mahmoud Machaal
Antti Ivanoff
Inna Rokosa
Atanas Aleksovski
Ei
Ulla-Leena Alppi
Petteri Hinkka
Noora Tapio

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Lassi Kaleva
Veikko Vallin
Aarne Raevara
Milka Hanhela
Marika Puolimatka
Joonas Kiviranta
Jouni Sirén
Sakari Puisto
Mikko Aaltonen
Liban Sheikh
Arto Grönroos
Sinikka Torkkola
Antti Moisander
Joakim Vigelius

Tyhjä

Lotta Reito

Tiedoksi

tarjoajat, Tampereen Teatteri, Juvenes Oy, Telia Sonera Oyj,
asemakaavoitus, Virpi Ekholm

Liitteet

- 1 Kh 2.5.2022 Kauppakirja
  - 2 Kh 2.5.2022 Konseptikuvaus ja tarjous
  - 3 Kh 2.5.2022 M/K Tampere IV Oy yhtiökokouksen ptk
  - 4 Kh 2.5.2022 Ehdollinen maanvuokrasopimus, tontti 837-102-7-8
  - 5 Kh 2.5.2022 Ehdollinen vuokrasopimus, Frenckell toimisto ja teatteri
  - 6 Kh 2.5.2022 Ehdollinen vuokrasopimus, Teatteri Frenckell
-

Kaupunginhallitus, 02.05.2022, § 189

Valmistelijat / lisätiedot:
Teppo Rantanen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupunki myy Frenckellin virastorakennuksen 14 300 000,00
eurolla M/K Tampere IV Oy:lle.

Liitteenä oleva osapuolten välinen 4.5.2021 allekirjoitettu ehdollinen
kauppakirja hyväksytään.

Perustelut

Hallinto-oikeus on antanut 12.4.2022 päätöksen, jolla se kumosi
muotovirheen perusteella kaupunginvaltuuston päätöksen 17.5.2021 §

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

69. Tästä syystä asia on tarpeen käsitellä uudestaan oikeassa järjestyksessä.

Kaupunginhallitus päätti 6.3.2017 § 147 kaupungin hallintorakennusten tilankäytön uudistamisen periaatteista. Kaupungin tilankäytön uudistamisen yhtenä tavoitteena on kaupungin hallintorakennusten tilankäytön tehostaminen tilakustannusten pienentämiseksi sekä uusien työskentelytapojen mahdollistaminen työn mielekkyyden kasvattamiseksi. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaan hallintorakennusten tilankäytön tehokkuutta parannetaan oleellisesti. Kaupunginhallitus hyväksyi 1.2.2021 § 47 Virastotalon laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelman. Hallintorakennusten tilankäytön tavoitteena on jatkossa keskittää nykyisen keskusvirastotalon ja Frencellin virastotalon henkilöstö laajennettuun ja perusparannettuun virastotaloon. Frencellin kiinteistöstä luovutaan ja se myydään keskustan elinvoimaisuutta lisäävään käyttöön.

Frencellin virastotalo kuuluu Tampereen kaupungin realisoitaviin kiinteistöihin. Frencellin kiinteistöstä luopuminen kytkeytyy siis keskusvirastotalon tulevaan laajennukseen ja perusparannukseen. Kaupunki on aloittanut keskusvirastotalon uudistamishankkeen, jonka tarkoituksena on luoda kaupungin hallintohenkilöstölle uutta monitoimistotilaa ja hallintokuntien yhteistyötä tukevia muita työskentelytiloja. Edellisestä johtuen kaupunki on päättänyt aloittaa Frencellin kiinteistön kaavamuu- sekä myyntiprosessit, joiden tarkoituksena on kehittää kohteelle uusi asemakaavallinen käyttötarkoitus ja myydä rakennus sekä tehdä asemakaavan mukaisesta tontista maanvuokrasopimus. Tavoitteena on löytää uudiskäytölle ratkaisu, jolla on Frencellin kiinteistön vetovoimaa kasvattava käyttötarkoitus ja joka huomioi rakennuksen historian ja sen ainutlaatuisen ympäristön.

Kauppa on kaupungin oman tilankäytön tehostamisen lisäksi merkittävä lisä Tampereen läntisen keskustan kehittämiseen. Yhdessä virastotalon laajentamisen ja perusparannuksen sekä siihen liittyvän keskustan asiakasmäärien kasvun kanssa, Frencellin kehittäminen matkailua ja elämystaloutta edistävällä tavalla jatkaa Viiden tähden keskusta - kehitysohjelman mukaista kehityspolkua. Yhdessä Finlaysonin alueen, tulevan Sara Hildénin taidemuseon sekä muun Keskustorin ympäristön kehittämisen kanssa Frencellin tilojen avaus laajemmin yleisön käyttöön varmistaa keskustan elinvoiman kehittymisen tulevaisuudessakin.

Kauppan kohteena on ollut vuokraoikeus tonttiin 837-102-7-8 ja sillä sijaitseva vanha tehdasrakennus. Asemakaavamuutoksen myötä kiinteistötunnus tulee muuttumaan. Rakennus on toiminut pitkään kaupungin virastona ja Satakunnankadun puoleisessa siivessä toimii teatteri. Kohdetta myytiin tarjousten perusteella ja myyntiprosessi oli kaksivaiheinen (ilmoittautumis- ja tarjoamisvaihe).

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Ilmoittautumisvaihe

Myyntiprosessin 1. vaihe (ilmoittautumisvaihe) alkoi 1.4.2019.

Tarjoajia pyydettiin toimittamaan:

- alustava idea kohteen uudesta käyttötarkoituksesta
- alustava kuvaus rahoituksen järjestämisestä
- mahdolliset referenssit saman tyyppisten hankkeiden toteuttamisesta

Määräaikaan 5.6.2019 mennessä kohteesta annettiin kolme ilmoittautumista. Ilmoittautuneita olivat Aare Invest Oy, Erikoissijoitusrahasto eQ Liikekiinteistöt ja Finesco Capital Oy/Skanska Talonrakennus Oy. Kaikki ilmoitukset täyttivät tarjousvaiheen valinnalle asetetut ehdot ja tällä perusteella heidät tulisi kutsua myyntiprosessin 2. vaiheeseen (tarjousvaihe). Ilmoitusvaiheessa esitettiin seuraavia alustavia ideoita Frenckellin kiinteistön tulevasta käytöstä:

- Hotelli- ja matkailutoimintaa
- Ravintola- ja kahvilatoimintaa
- Toimistotilaa
- Kulttuuri/teatteritoimintaa
- Korkeatasoista asumista jossain määrin
- Vanhan kulttuuriympäristön, historian ja suojelunäkökulmien kunnioittaminen
- Luoda avoin ja kiinnostava kohde matkailijoille ja kaupunkilaisille

Tarjousvaihe

Tarjosten perusteella kaikkien ilmoittautuneiden kanssa käytiin tarkentavia neuvotteluja syksyllä 2019. Tarjousvaiheeseen valittuja pyydettiin toimittamaan 7.10.2019 mennessä kohteesta indikaatiiviset tarjoukset, joiden tuli sisältää: hintatarjous ja kaupan muut keskeiset ehdot ja edellytykset. Kaupunki pidätti oikeuden hyväksyä ja hylätä tarjoukset sekä pyytää niihin tarkennuksia. Tarjouksiin pyydettiin vielä täsmennyksiä ja mm. vuokrasopimusluonnos takaisinvuokrattavista tiloista ja saadut tarjoukset olivat:

- eQ 11 milj. euroa
- Skanska/Finesco 12 milj. euroa (ehdollinen)
- Aare Invest Oy- M/K Tampere IV Oy 14,3 milj. euroa

Todetaan, että Aare Invest Oy on ilmoittanut, että osaltaan tarjous- ja neuvotteluosapuolena jatkossa toimii M/K Tampere IV Oy-niminen yhtiö.

Neuvotteluja jatkettiin sisällöltään parhaiten tarjouspyynnössä asetettuja tavoitteita vastaavan ja korkeimman tarjouksen tehneen M/K Tampere IV Oy:n kanssa. Neuvottelut koskivat asemakaavaehtoisten kaupan, maanvuokrasopimuksen ja takaisinvuokrasopimuksien ehtoja ja aikatauluja.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Neuvottelut saatiin päätökseen huhtikuussa 2021 ja niiden perusteella laadittiin päätöksentekoa varten kaavaehtoinen kauppakirja ja maanvuokrasopimusluonnos, joka on ehdollinen kaupan toteutumiseksi. Lisäksi koko rakennuksesta tehtäisiin ostajan kanssa määräaikainen (31.7.2025) takaisinvuokraussopimus, joka olisi ehdollinen kaupan toteutumiseksi. Pääomavuokraksi on sovittu 1,26 milj. euroa/vuosi (+alv). Ylläpito ja sen kustannukset ovat vuokralaisen vastuulla vuokrasopimuksissa esitetyllä tavalla.

Teatteritilojen (noin 1 194 m²) osalta tehtäisiin määräaikainen (31.12.2046) takaisinvuokraussopimus, joka olisi myös ehdollinen kaupan toteutumiseksi ja koko rakennuksen vuokrauksen päättymiseksi ennen tätä. Takaisinvuokrausten ehdot ovat olleet ennalta kilpailuaineistossa esillä.

Asemakaavan mukainen tontti vuokrattaisiin asemakaavan hyväksymisen jälkeen määriteltävään käypään markkinahintaan. Vuokran määrittämisen perusteena käytetään tontin pääoma-arvoa, jonka arvioimiseksi vuokranantaja tilaa arviokirjat (2 kpl) riippumattomalta arvioitsijalta asemakaavan saatua lainvoiman. Tontin vuosivuokra on 6 prosenttia tontin pääoma-arvosta ja muut maanvuokrasopimuksen ehdot ovat tavanomaiset.

Kohteen asemakaavamuutos on kaupunginhallituksen hyväksymässä kaavoitusohjelmassa vuodelle 2021. Asemakaavamuutoksen aloituskokous on pidetty, osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä, yleisötilaisuus ja viranomaisneuvottelu on pidetty toukokuussa 2019. Asemakaavoittaja on osallistunut tarjousvaiheen viitesuunnitelmien arviointiin ja tarjoajien kanssa pidettäviin suunnittelukokouksiin. Ostaja osallistuu asemakaavamuutosprosessiin.

Neuvotteluissa on sovittu, että allekirjoitetaan kaavaehtoinen kauppakirja, jolla kaupunki myy Frenckellin virastorakennuksen M/K Tampere IV Oy:lle hintaan 14 300 000,00 euroa. Kaupan päättää kaupunginvaltuusto. Ehdollinen kauppakirja on allekirjoitettu ennen kaupunginhallituksen käsittelyä.

Tarjoajien taustat on tarkistettu tarjouskilpailun aikana, jotta on voitu varmistua muun muassa tarjoajan kyvystä kaupan toteuttamiseen ja suunnittelemansa hankkeen toteuttamiseen. Valtiontuen näkökulmasta tarjouskilpailu on ollut avoin, rakennuksen ja vuokraoikeuden tarjouskilpailu on julkistettu yli kaksi kuukautta ennen tarjousten jättöaikaa. Tarjouskilpailun voittaneen tarjous on euromääräisesti korkein kaikista tarjoajista ja kuvaa siten kohteen markkina-arvoa. Kauppahinta on määräytynyt markkinoiden mukaan eikä kauppaan kohdistu näin ollen miltään osin valtiontukea.

Hallintosäännön mukaan asunto- ja kiinteistölautakunta päättää maa- ja vesialueiden, rakennusten sekä niihin liittyvien tilojen ja alueiden

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

vuokraamisesta. Ehdolliset vuokrasopimukset on allekirjoitettu kauppakirjan allekirjoituksen yhteydessä ennen asunto- ja kiinteistölautakunnan käsittelyä.

Ehdolliset 4.5.2021 allekirjoitetut kauppakirja ja vuokrasopimukset ovat liitteenä.

Tiedoksi

tarjoajat, Tampereen Teatteri, Juvenes Oy, Telia Sonera Oyj, asemakaavoitus, Virpi Ekholm

Kokouskäsittely

Asian käsittelyn kuluessa Arne Raevaara esitti, että päätösehdotus hylätään. Milka Hanhela ja Lassi Kaleva kannattivat Raevaaran ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu hylkäysehdotus, josta oli äänestettävä.

Puheenjohtajan äänestysesitys: esittelijän päätösehdotus JAA, Raevaaran hylkäysehdotus EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: esittelijän päätösehdotus hyväksyttiin äänin 10-3.

Äänestykset

Esittelijä JAA, hylkäys EI.

Kyllä

Aila DüNDAR-JÄRVINEN
Anna-Kaisa IKONEN
Lauri LYLY
Jaakko STENHÄLL
Brigita KRASNIQI
Kirsi KAIVONEN
Sari TANUS
Jouni MARKKANEN
Anne-Mari JUSSILA
Kalervo KUMMOLA

Ei

Milka HANHELA
Lassi KALEVA
Arne RAEVAARA

Liitteet

- 1 Kh 2.5.2022 Kauppakirja
- 2 Kh 2.5.2022 Konseptikuvaus ja tarjous
- 3 Kh 2.5.2022 M/K Tampere IV Oy yhtiökokouksen ptk
- 4 Kh 2.5.2022 Ehdollinen maanvuokrasopimus, tontti 837-102-7-8
- 5 Kh 2.5.2022 Ehdollinen vuokrasopimus, Frenckell toimisto ja teatteri
- 6 Kh 2.5.2022 Ehdollinen vuokrasopimus, Teatteri Frenckell

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 79, 16.05.2022

Yhdyskuntalautakunta, § 346, 30.11.2021

Yhdyskuntalautakunta, § 92, 05.04.2022

Kaupunginhallitus, § 172, 19.04.2022

§ 79

Maanalainen asemakaava nro 8670, XI, XII, XVI, XVII ja XVIII kaupunginosat, P-Hämpin laajennus

TRE:228/10.02.01/2017

Kaupunginvaltuusto, 16.05.2022, § 79

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Nurminen

Valmistelijan yhteystiedot

Projektiarkkitehti Marjut Ahponen, puh. 040 689 1326, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8670 (päivätty 10.5.2021, tarkistettu 8.11.2021 ja 21.3.2022) hyväksytään.

Kokouskäsitely

Aarne Raevaara ehdotti, että päätösehdotus hylätään.

Kannatus: Lassi Kaleva

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, Raevaaran hylkäysehdotuksen hyväksyminen EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin äänin 58-9.

Äänestykset

Aarne Raevaaran hylkäysehdotus:

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA

Hylkäysehdotuksen hyväksyminen EI

Jaa

Oras Tynkkynen

Jouni Ovaska

Sofia Vikman

Petri Siuro

Juhana Suoniemi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Sofia Julin
Joonas Kiviranta
Sari Tanus
Matti Järvinen
Aila Dundar-Järvinen
Sanna Marin
Lauri Lyly
Sirpa Pursiainen
Anne-Mari Jussila
Matti Höyssä
Jaakko Mustakallio
Jussi Lahtinen
Kirsi Kaivonen
Jouni Markkanen
Hanna Sareila
Merve Caglayan
Riina-Eveliina Eskelinen
Noora Tapio
Tommi Evilä
Ilmari Nurminen
Ulla Kampman
Mikko Aaltonen
Jouni Sirén
Mirja Salmijärvi
Vilhartti Hanhilahti
Ilkka Porttikivi
Saana Kuusipalo
Elina Järvenpää
Kari-Matti Hiltunen
Anne Liimola
Anneli Kivistö
Leena Kostiainen
Anneli Taina
Milka Hanhela
Teemu Aaltonen
Antti Hiitti
Ilkka Sasi
Brigita Krasniqi
Jaakko Stenhäll
Mahmoud Machaal
Lotta Reito
Vilma Järvisalo
Inna Rokosa
Liban Sheikh
Olga Haapa-aho
Sinikka Torkkola
Antti Ivanoff
Ida Leino

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Petri Rajala
Ulla-Leena Alppi
Aleksi Jäntti
Anna-Kaisa Ikonen
Atanas Aleksovski

Ei

Aarne Raevaara
Lassi Kaleva
Veikko Vallin
Marika Puolimatka
Arto Grönroos
Petteri Hinkka
Antti Moisander
Joakim Vigelius
Sakari Puisto

Tiedoksi

Pirkanmaan ELY-keskus, Väylävirasto, Pirkanmaan maakuntamuseo,
muistuttajat (1 kpl), Finnpark Oy, Sirpa Lehtonen, kapa_talous

Liitteet

- 1 Liite yla 5.4.2022 Asemakaava
- 2 Liite yla 5.4.2022 Asemakaavan selostus
- 3 Liite yla 5.4.2022 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite yla 5.4.2022 Viranomaisneuvottelun muistio
- 5 Liite yla 5.4.2022 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Ilman laatu
- 2 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Johtosiirtotarkastelut
- 3 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Ratapihankadun ja Pakkahuoneenaukion liittymä
- 4 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Viinikankatu havainneaineisto
- 5 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Viinikankadun ja Ratapihankadun aluevaraussuunnitelma
- 6 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Salhojankadun ajoyhteys
- 7 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Louhintatyön alustava ys
- 8 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Ajoyhteystarkastelut 2019
- 9 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Liikenne havainneleikkaukset
- 10 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Kaupunkitaloudelliset vaikutukset
- 11 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Liikenne-ennuste ja toimivuustarkastelut
- 12 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Liikenne-ennuste 2040 maanalainen parkisto
- 13 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Ympäristövaikutusten arviointi
- 14 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Yritysvaikutusten arviointilomake
- 15 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Havainnepiirros
- 16 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Päätös Pirkanmaan ELY-keskus YVA
- 17 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Palaute- ja vastineraportti

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

18 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Viranomaisneuvottelun muistio
19 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Alustava hankesuunnitelma
20 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Kaavaehdotuksesta jätetyt viranomaispalautteet alkuperäisinä
21 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Aloitus- ja valmisteluvaiheen viranomaispalautteet alkuperäisinä
22 Oheismateriaali yla 5.4.2022 OAS

Yhdyskuntalautakunta, 30.11.2021, § 346

Valmistelijat / lisätiedot:
Elina Karppinen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Mikko Nurminen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8670 (päivätty 10.5.2021, tarkistettu 8.11.2021) hyväksytään asetettavaksi nähtäville.

Asemakaavaehdotus esitetään nähtävillöolon jälkeen kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Perustelut

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 10.5.2021 päivätyn ja 8.11.2021 tarkistetun maanalaisen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 8670. Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Lisätietoja osoitteessa: <https://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8670>

Diaarinumero: TRE:228/10.02.01/2017

Kaavan laatija: Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön suunnittelu, asemakaavoitus, projektiarkkitehti Marjut Ahponen

Asemakaavan keskeinen sisältö

Maanalaisessa asemakaavassa alueelle osoitetaan maanalaista katualuetta sekä maanalaista yleistä pysäköintiä, liikennettä ja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevan maanalaisen rakentamisen aluetta. Alue on varattu kaupungin tarpeisiin. Alueelle saa rakentaa maanalaisia pysäköintilaitoksia, kulkuyhteyksiä ja yhdyskuntateknisen huollon tiloja, näihin liittyviä teknisiä ja varastotiloja sekä maanalaisista tiloista maan pinnalle johtavia tekniikkakuiluja, porras- ja hissiyhteyksiä.

Maanalaisten tilojen rakennusoikeus on 90 000 neliometriä. Mitoituksessa on huomioitu asemakaavaan sisältyvät osat P-Hämpin nykyisistä pysäköintihalleista ja ajotunneleista, asemakaavan suunnittelun pohjaksi laaditun P-Hämpin laajennuksen alustavan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

hankesuunnitelman mukaiset uudet kalliotilat ja -tunnelit sekä noin 10.000 m²:n suuruinen varaus mahdollisille muille näiden yhteyteen sijoittuville tiloille. Kaavassa osoitetut ohjeelliset maanalaisten alueiden osat sekä maanalaisten tilojen lattia- ja kattotasojen ja suojavyöhykkeiden likimääräiset korkeusasemat perustuvat asemakaavan suunnittelun pohjaksi laadittuun alustavaan hankesuunnitelmaan.

Alueella, jolla voimassa olevaa P-Hämpin maanalaista asemakaavaa nro 7814 muutetaan, kaavamerkinnot ja -määräykset on tarkastettu toteutuneen tilanteen mukaisiksi.

Maanalainen katu esitetään nimettäväksi Yliopistontunneliksi. Nimi perustuu kadunnimitoimikunnan 7.10.2021 tekemään päätökseen.

Kaavassa on annettu lisäksi mm. kalliorakentamisen suoja- ja selvitysvyöhykkeitä, energiakaivojen rakentamista, hulevesien hallintaa sekä yläpuolisen alueen rakennetun kulttuuriympäristön huomioimista koskevia yleismääräyksiä.

Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Tampereen keskustassa XI (Kyttälä A), XII (Kyttälä B), XVI (Tammela B), XVII (Tulli) ja XVIII (Kalevanharju) kaupunginosissa.

Asemakaava koskee maanalaista aluetta, jonka pinta-ala on noin 30 ha. Pohjoisessa alue ulottuu Kyttälänkadun, Tammelankadun ja Itsenäisyydenkadun alapuolelle ja lännessä Tuomiokirkonkadun alapuolelle. Etelässä alue ulottuu Kalevantien ja Suvantokadun alapuolelle ja idässä Yliopistonkadun ja Viinikankadun alapuolelle.

Suunnittelualueeseen sisältyy osia nykyisestä kalliopysäköintilaitos P-Hämpistä ja sen itäosassa voimassa olevasta maanalaisesta asemakaavasta nro 7814 (9.12.2004).

Asemakaavan tavoitteet

Tavoitteena on luoda asemakaavalliset edellytykset vuonna 2012 valmistuneen kalliopysäköintilaitos P-Hämpin laajennuksen sekä uusien maanalaisten ajoyhteyksien toteuttamiselle.

Suunnittelussa on tarkasteltu alustavasti myös tätä hanketta ja asemakaavaa laajempaa, Tampereen keskustan länsi- ja itäpuolet yhdistävää maanalaisen liikenteen, pysäköinnin ja huollon verkostoa.

Asemakaavaprosessin vaiheet

Asemakaavan suunnittelu käynnistyi joulukuussa 2017 hyväksytyin vuosien 2018-2022 asemakaavoitusohjelman myötä.

Asemakaavan vireilletulosta ilmoitettiin kuulutuksella 18.1.2018.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma kuulutettiin nähtäville 18.1.-15.2.2018. Avoin yleisötilaisuus järjestettiin 1.2.2018.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläoloaikana jätettiin viisi viranomaislausuntoa/-kommenttia ja viisi mielipidettä. Kaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 23.2.2018.

Aloitusvaiheen viranomaispalautteissa esitettiin mm. pysäköintilaitokseen ja ajotunneleihin liittyvien maanpäällisten rakenteiden sijoittamiseen ja kaupunkikuvaan sovittamiseen, jätehuollon järjestämiseen sekä rakennetun kulttuuriympäristön arvojen vaalimiseen liittyneitä kommentteja. Mielipiteissä esitettiin lisäksi mm. kaavaprosessin avoimuuteen, osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestämiseen, yliopiston keskustakampuksen kehittämistavoitteisiin, korttelissa 188 valmisteilla olleeseen kaavamuutokseen ja korttelisuunnitelmaan, pyöräpysäköinnin kehittämistarpeeseen sekä sisäänajon rakentamisesta mahdollisesti syntyviin katumuutoksiin liittyneitä kommentteja. Aloitusvaiheessa saadusta palautteesta merkittävä osa koski samanaikaisesti nähtävillä ollutta kaavan nro 8640 valmisteluaineistoa. Vain tätä kaavaa koskenut palaute pyrittiin kuitenkin tunnistamaan ja huomioimaan hankesuunnitelman jatkokehittämisen ja selvitysten sisällössä.

Aloitusvaiheessa saadun palautteen johdosta alustavaa hankesuunnitelmaa sekä aiempia vaihtoehtotarkasteluja, vaikutus selvityksiä ja -arviointeja tarkennettiin ja täydennettiin. Kyttälänkadun ja Suvantokadun välisellä alueella kaavan suunnittelualuetta laajennettiin siten, että se kattaa myös Rautatienkadun länsipuoliset korttelit. Selvityksissä tarkasteltiin alustavasti myös muista valmisteilla olevista liikennejärjestelmän ja maankäytön merkittävistä kehittämishankkeista johtuvia yhteisvaikutuksia ja epävarmuustekijöitä, sekä hankkeiden merkitystä osana keskustan maanalaisen liikenteen, huollon ja pysäköinnin tulevaisuuden verkostoa.

Keskustan maanalaisen liikenteen ja pysäköinnin verkoston kehittämisestä on tehty useita selvityksiä 1990-luvulta alkaen. 2000-luvulla P-Hämpin rakentamista ja laajentamista sekä ajoyhteyksiä maanpäälliselle katuverkolle on tarkasteltu mm. TYPY 2013:n, Tullin alueen yleissuunnitelman 2016, Asemanseudun, Tullin ja Tammelan alueen pysäköintiselvityksen 2016 sekä nykyisen ja aiemmin voimassa olleen keskustan osayleiskaavan laatimisen yhteydessä. Vuosina 2017-2018 laadituissa alustavissa vaihtoehtotarkasteluissa oli uusien ajoyhteyksien osalta mukana yhteensä kuusi varsinaista vaihtoehtoa sekä lukuisia alavaihtoehtoja. Jatkovalmisteluun näistä etenivät teknis-taloudellisesti sekä maankäytön ja liikenneverkon toimivuuden kannalta toteuttamiskelpoisimmiksi arvioidut Viinikankadun ja Salhojankadun vaihtoehdot, joiden edellytyksiä ja vaikutuksia tarkasteltiin lähemmin asemakaavan valmisteluvaiheessa. Lisäksi tarkasteltiin mahdollisia myöhempiä pysäköintilaitoksen laajennusvaihtoehtoja (optioita) sekä koko keskustan maanalaisen pysäköinnin ja huollon verkoston tulevaisuuden laajenemissuuntia, kuten P-Hämpin yhdistämistä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

ydinkeskustan länsipuolella suunnitteilla olevaan Kunkun parkkiin ja edelleen Rantaväylän maantietunneliin. Hankekokonaisuuden yhteisvaikutusten arvioinnin lähtökohtana oli, että vuoden 2040 ennustetilanteessa kaikki keskustan suunnitteilla olevat maanalaisen pysäköinnin ja liikenteen hankkeet ovat toteutuneet. Vertailuvaihtoehtona tarkasteltiin nk. nollavaihtoehtoa, jossa mitään suunnitteilla olevista maanalaisen pysäköinnin ja liikenteen hankkeista ei toteuteta, mutta kaupungin strategiset asukas- ja työpaikkamäärän kasvua koskevat tavoitteet toteutuvat.

Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttamistavasta keskusteltiin Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa mm. 19.4.2017, 16.1.2018, 25.9.2018 ja 23.11.2018 järjestetyissä työneuvotteluissa. Hankkeiden ympäristövaikutusten arviointia koskevan lainsäädännön (YVA-lain) soveltamisesta yksittäistapauksessa pyydettiin Pirkanmaan ELY-keskuksen päätös. Päätöksentekoa varten hankkeesta vastaava Finnpark Oy toimitti Pirkanmaan ELY-keskukselle alustavan hankesuunnitelmaluonnoksen sekä kuvauksen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista ja niiden hallintakeinoista. Pirkanmaan ELY-keskuksen 24.10.2019 tekemän päätöksen (PIRE-LY/8988/2018) mukaan hankkeeseen ei sovelleta YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Asemakaavan valmisteluaineisto koottiin yhteistyössä viranomaisten, kaupungin ao. toimialojen ja liikelaitosten sekä hankesuunnitteluryhmän kanssa. Tarkastettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma, valmisteluaineisto ja esittelyvideo kuulutettiin julkisesti nähtäville 14.5.-4.6.2021. Valmisteluaineistosta jätettiin yhdeksän viranomaislausuntoa/-kommenttia ja seitsemän mielipidettä.

Viranomaispalautteessa tuotiin esille mm. rakennetun kulttuuriympäristön arvojen huomioimiseen, pysäköintilaitoksen ja ajotunneleiden käytön ja rakentamisen aikaisten haittojen ehkäisemiseen sekä asemakaavaa seuraavissa suunnitteluvaiheissa huomioitaviin suunnittelu- ja selvitystarpeisiin liittyviä seikkoja. Mielipiteissä korostui erityisesti huoli rakentamisen aikaisista vaikutuksista ajotunneleiden läheisyyteen sijoittuviin rakennuksiin ja puustoon. Katujärjestelyiden muutosten osalta palautteessa tuotiin esille mm. eroteltujen pyöräteiden tarve. Sekä viranomaisten että osallisten palautteissa esitettiin Salhojankadun vaihtoehdosta luopumista.

Valmisteluvaiheessa saadun palautteen johdosta Salhojankadun vaihtoehto poistettiin suunnitelmasta. Ratkaisua tukivat myös alustavien vaikutusselvitysten ja -arviointien tulokset. Suunnittelu- ja selvitysaineistoon tehtiin ehdotusvaiheeseen edenneen Viinikankadun vaihtoehdon edellyttämät muutokset ja täydennykset.

Katujärjestelyiden muutoksiin liittyneestä palautteesta todettiin mm., että reunaehtoja yhdyskuntalautakunnan 13.4.2021 käsittelemässä Viinikankadun ja Ratapihankadun aluevaraussuunnitelmassa esitetyille

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

alustaville vaihtoehdoille muodostuu pääasiassa muista kuin ajotunnelin suuaukon mitoituksesta johtuvista tekijöistä. Kun katusuunnitelman laatiminen tulee ajankohtaiseksi, aluevaraussuunnitelmassa esitettyjä ratkaisuja jatkokehitetään ja esimerkiksi jalankulun ja pyöräliikenteen verkostoa tarkastellaan Viinikan liittymästä Sammonaukiolle ulottuvana kokonaisuutena. Ratapihankadulla katujärjestelyiden ja Pakkahuoneenaukion liittymän kehittämistä tutkitaan vireillä olevien Asemakeskus-hankkeen asemakaavojen sekä Itsenäisyydenkadun alikulkusillan ja Ratapihankadun sillan suunnittelun yhteydessä.

Koosteet aloitus- ja valmisteluvaiheiden palautteista on liitetty kaava-asiakirjoihin. Palautteen huomioon ottaminen on kuvattu kaavaselostuksessa sekä sen liitteenä olevassa palaute- ja vastineraportissa.

Kaavaan liittyvässä suunnittelu- ja selvitysaineistossa on käsitelty laajalti maanalaisen asemakaavan varsinaisen ohjaus- ja oikeusvaikutuksen ulkopuolelle jääviä välillisiä vaikutuksia. Maanalaisen kaavan toteuttamisen kannalta välttämättömien maanpäällisten rakenteiden toteutusta ohjataan maanpäällisen alueen asemakaavoilla sekä yleisten alueiden katu- ja rakennussuunnitelmilla. Toteutukseen tähtäävään suunnitteluun ja päätöksentekoon osallistuu kaupungin lisäksi useita muita tahoja, mm. Finnpark Oy, Maanmittauslaitos, Pirkanmaan ELY-keskus ja Väylävirasto. Toteutusvaiheen suunnitelmia käsitellään myös muissa kuin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa menettelyissä.

Asiakirjat on täydennetty asemakaavaehdotukseksi. Yhdyskuntalautakunta käsittelee kaavaehdotuksen ja päättää sen julkisesta nähtävälle asettamisesta. Nähtävilläoloaikana osalliset voivat jättää ehdotuksesta kirjallisia muistutuksia ja viranomaisilta pyydetään tarvittavat lausunnot.

Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaava voidaan toteuttaa sen saatua lainvoiman.

Lausunnot

Pirkanmaan ELY-keskus, Väylävirasto, Pirkanmaan liitto, Pirkanmaan maakuntamuseo

Tiedoksi

Finnpark Oy, Sirpa Lehtonen, kapa_talous

Kokouskäsitely

Elina Karppinen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana.

Liitteet

- 1 Liite yla 30.11.2021 Asemakaava
- 2 Liite yla 30.11.2021 Asemakaavan selostus
- 3 Liite yla 30.11.2021 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite yla 30.11.2021 Viranomaisneuvottelun muistio

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Havainnepiirros
  - 2 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Selvitys Ilman laatu
  - 3 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Selvitys Johtosiirtotarkastelut
  - 4 Oheismateriaali yla 30.11.2021 OAS
  - 5 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Selvitys Ratapihankadun ja Pakkahuoneenaukion liittymä
  - 6 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Päätös Pirkanmaan ELY-keskus YVA
  - 7 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Selvitys Ympäristövaikutusten arviointi
  - 8 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Selvitys Viinikankatu havainneaineisto
  - 9 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Palaute- ja vastineraportti
  - 10 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Selvitys Viinikankadun ja Ratapihankadun aluevaraussuunnitelma
  - 11 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Selvitys Salhojankadun ajoyhteys
  - 12 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Alustava hankesuunnitelma
  - 13 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Aloitus- ja valmisteluvaiheen viranomaispalautteet alkuperäisinä
  - 14 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Selvitys Louhintatyön alustava ys
  - 15 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Selvitys Ajoyhteystarkastelut 2019
  - 16 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Selvitys Liikenne havainneleikkaukset
  - 17 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Selvitys Kaupunkitaloudelliset vaikutukset
  - 18 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Yritysvaikutusten arviointilomake
  - 19 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Selvitys Liikenne-ennuste ja toimivuustarkastelut
  - 20 Oheismateriaali yla 30.11.2021 Selvitys Liikenne-ennuste 2040 maanalainen parkisto
-

Yhdyskuntalautakunta, 05.04.2022, § 92

Valmistelijat / lisätiedot:
Elina Karppinen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Mikko Nurminen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8670 (päivätty 10.5.2021, tarkistettu 8.11.2021 ja 21.3.2022) hyväksytään ja esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Perustelut

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 10.5.2021 päivätyn ja 8.11.2021 sekä 21.3.2022 tarkistetun maanalaisen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 8670. Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Lisätietoja osoitteessa: <https://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8670>

Diaarinumero: TRE:228/10.02.01/2017

Kaavan laatija: Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön suunnittelu, asemakaavoitus, projektiarkkitehti Marjut Ahponen

Perustelut

Kaavaehdotus esiteltiin yhdyskuntalautakunnalle 16.11.2021 ja hyväksyttiin yleisesti nähtäville asetettavaksi 30.11.2021. Nähtävilläoloaikana 2.12.2021-14.1.2022 suunnitelmasta saatiin yksi muistutus ja neljä viranomaispalautetta.

Tampereen polkupyöräilijät ry:n muistutuksessa toivottiin, että kaavoituksen jälkeen tehtävässä tarkemmassa suunnittelussa yritettäisiin löytää ratkaisut, joilla Viinikankadulle löytyy tilaa jalankulun ja pyöräilyn väylille molemmin puolin katua.

Pirkanmaan liitto ilmoitti, ettei anna lausuntoa.

Väyläviraston lausunnossa todettiin, ettei lisättävää aiempaan lausuntoon ole, ja että maanteiden osalta lausunnon antaa ELY-keskus.

Pirkanmaan maakuntamuseon ja Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnossa todettiin, että uuden ajoyhteyden rakentaminen ainoastaan Viinikankadulle on kulttuuriympäristön ja kaupunkikuvan kannalta myönteinen ratkaisu.

Pirkanmaan maakuntamuseo painotti, että suurelta osin arvokkaiksi tunnistettujen rakennettujen kulttuuriympäristöjen alueille sijoittuvat mahdolliset uudet pysty-yhteydet on toteutettava kulttuuriympäristön arvoja vaarantamatta ja hienovaraisesti ympäristöön sovittaen. Hankkeen edetessä maakuntamuseo pyysi arvioitavaksi aineistot, joiden avulla vaikutuksia rakennettuun kulttuuriympäristöön on mahdollista arvioida.

Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnossa esitettiin lisäksi viranomaisneuvottelun järjestämistä sekä mm. ilman laatuun, hulevesien ja pohjavesien hallintaan, hankkeen ilmastovaikutuksiin sekä henkilöturvallisuuteen liittyviä täydennyksiä kaavamääräyksiin ja vaikutusten arviointiin.

Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 1.2.2022.

Kaavaehdotuksesta saadun palautteen ja ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun johdosta alustavan hankesuunnitelman raporttia, kaavan ympäristövaikutusten arviointiraporttia ja kaavaselistusta täydennettiin mm. P-Hämpin nykytilaa, pohjavesiä, patoturvallisuutta, hankkeiden liikenteellisiä yhteisvaikutuksia sekä lupamenettelyitä koskeneiden tietojen osalta. Kaavaselistukseen lisättiin ehdotusvaiheen nähtävilläoloa ja palautetta sekä viranomaisneuvottelua koskevat tiedot. Kaavakarttaan ja -selostukseen sisältyvään yläpuolisen alueen kortteli- ja tonttinumeroiden luetteloon sekä seurantalomakkeen pinta-alatietoihin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

tehtiin teknisiä tarkastuksia. Kaavan yleismääräyksiin tehtiin Pirkanmaan maakuntamuseon ja Pirkanmaan ELY-keskuksen lausuntoihin sekä viranomaisneuvottelussa ja sen jälkeen käytyyn vuoropuheluun perustuneita lisäyksiä. Kaavaselostukseen liitettiin kooste kaavaehdotuksesta saadusta palautteesta ja siihen laaditut vastineet sekä viranomaisneuvottelun muistio.

Kaavaehdotukseen ei ollut ehdotusvaiheen palautteen ja viranomaisneuvottelun tai teknisten tarkastusten johdosta tarpeen tehdä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 32 §:ssä tarkoitettuja uudelleen nähtäville asettamista edellyttäviä muutoksia.

Henkilötietoja sisältävän liitteen/oheismateriaalin verkkojulkisuutta on rajoitettu.

Tiedoksi

Ylan päätöksestä: muistuttajat (1 kpl); Kv:n päätöksestä: Pirkanmaan ELY-keskus, Väylävirasto, Pirkanmaan maakuntamuseo, muistuttajat (1 kpl), Finnpark Oy, Sirpa Lehtonen, kapa_talous

Kokouskäsitely

Kari Kankaala poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana.

Liitteet

- 1 Liite yla 5.4.2022 Asemakaava
- 2 Liite yla 5.4.2022 Asemakaavan selostus
- 3 Liite yla 5.4.2022 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite yla 5.4.2022 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin
- 5 Liite yla 5.4.2022 Viranomaisneuvottelun muistio

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Ajoyhteystarkastelut 2019
- 2 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Viinikankatu havainneaineisto
- 3 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Viinikankadun ja Ratapihankadun aluevaraussuunnitelma
- 4 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Salhojankadun ajoyhteys
- 5 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Ratapihankadun ja Pakkahuoneenaukion liittymä
- 6 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Liikenne-ennuste 2040 maanalainen parkisto
- 7 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Liikenne-ennuste ja toimivuustarkastelut
- 8 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Liikenne havainneleikkaukset
- 9 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Kaupunkitaloudelliset vaikutukset
- 10 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Louhintatyön alustava ys
- 11 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Ilman laatu
- 12 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Johtosiirtotarkastelut
- 13 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Yritysvaikutusten arviointilomake
- 14 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Alustava hankesuunnitelma
- 15 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Ympäristövaikutusten arviointi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- 16 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Palaute- ja vastineraportti
  - 17 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Päätös Pirkanmaan ELY-keskus YVA
  - 18 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Viranomaisneuvottelun muistio
  - 19 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Kaavaehdotuksesta jätetyt viranomaispalautteet alkuperäisinä
  - 20 Oheismateriaali yla 5.4.2022 OAS
  - 21 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Aloitus- ja valmisteluvaiheen viranomaispalautteet alkuperäisinä
  - 22 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Havainnepiirros
-

Kaupunginhallitus, 19.04.2022, § 172

Valmistelijat / lisätiedot:
Mikko Nurminen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Asemakaavaehdotus nro 8670 (päivätty 10.5.2021, tarkistettu 8.11.2021 ja 21.3.2022) hyväksytään.

Perustelut

Suunnitelmalla luodaan asemakaavalliset edellytykset kalliopysäköintilaitos P-Hämpin laajennuksen sekä siihen kytkeytyvien maanalaisten liikenteen ja huollon tilojen toteuttamiselle. Uusi ajoyhteys maanpäälliselle katuverkolle esitetään sijoitettavaksi Viinikankadulle Kalevantien sekä Ratapihankadun ja Järvensivuntien liittymän väliselle alueelle. P-Hämpin nykyiset ajoyhteydet säilyvät ennallaan. Asemakaava on valmisteltu yhteistyössä Finnpark Oy:n kanssa. Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä oleva jatkosuunnittelu ja sitä koskeva päätöksenteko on mahdollista käynnistää, kun asemakaava on hyväksytty.

Tiedoksi

Pirkanmaan ELY-keskus, Väylävirasto, Pirkanmaan maakuntamuseo, muistuttajat (1 kpl), Finnpark Oy, Sirpa Lehtonen, kapa_talous

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Liitteet

- 1 Liite yla 5.4.2022 Asemakaava
- 2 Liite yla 5.4.2022 Asemakaavan selostus

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- 3 Liite yla 5.4.2022 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite yla 5.4.2022 Viranomaisneuvottelun muistio
- 5 Liite yla 5.4.2022 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Ilman laatu
- 2 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Johtosiirtotarkastelut
- 3 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Ratapihankadun ja Pakkahuoneenaukion liittymä
- 4 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Viinikankatu havainneaineisto
- 5 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Viinikankadun ja Ratapihankadun aluevaraussuunnitelma
- 6 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Salhojankadun ajoyhteys
- 7 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Louhintatyön alustava ys
- 8 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Ajoyhteystarkastelut 2019
- 9 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Liikenne havainneleikkaukset
- 10 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Kaupunkitaloudelliset vaikutukset
- 11 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Liikenne-ennuste ja toimivuustarkastelut
- 12 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Selvitys Liikenne-ennuste 2040 maanalainen parkisto
- 13 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Ympäristövaikutusten arviointi
- 14 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Yritysvaikutusten arviointilomake
- 15 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Havainnepiirros
- 16 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Päätös Pirkanmaan ELY-keskus YVA
- 17 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Palaute- ja vastineraportti
- 18 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Viranomaisneuvottelun muistio
- 19 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Alustava hankesuunnitelma
- 20 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Kaavaehdotuksesta jätetyt viranomaispalautteet alkuperäisinä
- 21 Oheismateriaali yla 5.4.2022 Aloitus- ja valmisteluvaiheen viranomaispalautteet alkuperäisinä
- 22 Oheismateriaali yla 5.4.2022 OAS

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 80, 16.05.2022

Yhdyskuntalautakunta, § 369, 14.12.2021

Yhdyskuntalautakunta, § 107, 20.04.2022

Kaupunginhallitus, § 194, 02.05.2022

§ 80

Asemakaava 8812, Haukiluoma, Tyvikadun pohjoisosan täydennysrakentaminen, rakennusoikeuden lisääminen ja käyttötarkoituksen muutos, asemakaavamuutos ja ensimmäinen asemakaava

TRE:3541/10.02.01/2020

Kaupunginvaltuusto, 16.05.2022, § 80

Valmistelija / lisätiedot:
Mikko Nurminen

Valmistelijan yhteystiedot

Kaavoitusarkkitehti Marjut Lund-Rahkola, puh. 044 4863496, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8812 (päivätty 1.11.2021, tarkistettu 14.12.2021 ja täydennetty 20.4.2022) hyväksytään.

Tiedoksi

Heli Toukonieniemi, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen, Pirkanmaan Ely-keskus

Liitteet

- 1 Liite yla 20.4.2022 Asemakaava
- 2 Liite yla 20.4.2022 Asemakaavan selostus ja kaupungin vastine lausuntoihin
- 3 Liite yla 20.4.2022 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite yla 20.4.2022 Rakentamistapaohje

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali yla 20.4.2022 Hulevesiselvitys
- 2 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Liito-oravaselvitys
- 3 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Luontotyyppiselvitys
- 4 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Haukiluoman yleissuunnitelman Natura-arviointi
- 5 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Katujen ja vesihuollon yleissuunnitelma
- 6 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Pihasuunnitelmat ja viherkerroinlaskelmat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- 7 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Viheralueiden hoitoluokitus
  - 8 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Yritysvaikutusten arviointitarve
  - 9 Oheismateriaali yla 20.4.2022 Ehdotusvaiheen alkuperäinen viranomaislausunto
  - 10 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Luonnosvaiheen palaute- ja vastineraportti
  - 11 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Luonnosvaiheen alkuperäiset viranomaislausunnot
  - 12 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
  - 13 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Aloitusvaiheen palaute- ja vastineraportti
  - 14 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Aloitusvaiheen alkuperäiset viranomaiskommentit
  - 15 Oheismateriaali yla 20.4.2022 Viitesuunnitelma
  - 16 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Hulevesisuunnitelma
-

Yhdyskuntalautakunta, 14.12.2021, § 369

Valmistelijat / lisätiedot:
Elina Karppinen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Mikko Nurminen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8812 (päivätty 1.11.2021, tarkistettu 14.12.2021) hyväksytään asetettavaksi nähtäville.

Asemakaavaehdotus esitetään nähtävilläolon jälkeen kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Perustelut

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 1.11.2021 päivätyn ja 14.12.2021 tarkistetun asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nro 8812.

Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Lisätietoja osoitteessa: <https://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8812>

Diaarinumero: TRE: 3541/10.02.01/2020

Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön suunnittelu, asemakaavoitus, kaavoitusarkkitehti Marjut Lund-Rahkola.

Suunnittelualue sijaitsee Haukiluoman kaupunginosassa n. 8,5 km luoteeseen Tampereen keskustasta. Alue rajoittuu Haukiluoman puistoon sekä pientalo-, rivitalo- ja kerrostalotontteihin. Suunnittelualue on laajuudeltaan reilut 2 ha ja sisältää tontit 2 ja 5 korttelista 7404, tontin 2 korttelista 7418 sekä kaavoittamattoman osan metsäaluetta. Lisäksi kaava-alueeseen kuuluu katu- ja virkistys- ja liikennealuetta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Asemakaavalla mahdollistetaan täydennysrakentaminen Haukiluomaan Tyvikadun pohjoisosassa olevan palvelukeskuksen tilalle ja sen lähialueelle. Asemakaava-alueelle muodostuu 15 omakotitonttia, kaksi rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten tonttia sekä yksi asuinpientalojen tontti, jolle mahtuu kuusi autokatoksilla toisiinsa kytkettyä pientaloa. Osa alueen pinta-alasta osoitetaan katu-, pysäköinti- ja virkistysalueeksi sekä sähkömuuntamolle varatuksi korttelialueeksi.

Asemakaava-alueella rakennusoikeutta muodostuu 4580 k-m², josta asuinrakennuksille osoitetaan 3940 k-m², autosuoja- ja varastorakennuksille 600 k-m² ja muuntamorakennukselle 20 k-m². Kaava-alueella on tällä hetkellä rakennusoikeutta yhteensä 3176 k-m², joten yhteenlaskettu rakennusoikeuden määrä kasvaa 1404 k-m².

Asemakaavan taustalla on Haukiluoman yleissuunnitelma, joka on 16.4.2013 hyväksytty yhdyskuntalautakunnassa asemakaavoituksen pohjaksi. Haukiluoman yleissuunnitelman tarkoituksena oli tutkia täydennysrakentamisen mahdollisuuksia Haukiluomassa alueen kokonaisrakenne, kaupunkikuva ja ympäristön arvot huomioon ottaen.

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on kaupunkirakenteen täydentäminen uusilla asuinkortteleilla, suunnittelualueella olevien tonttien käyttötarkoituksen muuttaminen ja rakennusoikeuden lisääminen, jotta mahdollistetaan pientalojen sekä kytkettyjen omakotitalojen rakentaminen muodostuville tonteille. Asemakaava on yleiskaavan ja kantakaupungin yleiskaavan mukainen.

Suunnittelualueella sijaitseva liikerakennus on tarkoitus purkaa ja korvata uusilla asuinrakennuksilla. Pirkanmaan osuuskaupan omistamalle kiinteistölle (Salen kiinteistö) on viitesuunnitelmavaihtoehdossa tutkittu asuinrakennuksia. Päivittäistavarakauppa on toistaiseksi jäämässä alueelle, eikä kiinteistö ole kaava-alueessa mukana.

Tavoitteena on myös ajantasaistaa kerrostalotontin 7403-10 oikeus pysäköintiin kiinteistöllä 837-224-9901-0-V0001. Tätä varten laaditaan erillinen vaihekaava, jolla pysäköintiä koskevat määräykset korttelissa 7403 päivitetään vastaamaan toteutunutta tilannetta.

Kaupunkiympäristön suunnittelun tavoitteena on luoda kaavalliset edellytykset hyvälle asuinympäristölle ja ympäristönsä sopeutuvalla täydennysrakentamiselle. Asemakaavoituksessa otetaan huomioon alueen sijainti kaupunkirakenteessa ja kaupunkikuvallinen luonne.

Aloitusvaihe

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineistoa kuulutettiin nähtäville 3.-24.6.2021 sekä lähetettiin tiedoksi osallisille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin 6 viranomaiskommenttia, joista 3:ssa oli huomautettavaa, sekä 5 mielipidettä. Palaute koski pääosin liito-oravien kulkureittiä ja Tyvikadun itäpuolelle alustavassa viitesuunnitelmassa esitettyjä tontteja.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Valmisteluvaihe

Kaavahankkeen tavoitteita päivitettiin saadun palautteen myötä: Tyvikadun itäpuolella metsäyhteyden sijainti siirrettiin pohjoisemmaksi, liito-oravayhteys suunniteltiin toimivaksi ja tonttien määrää vähennettiin. Asemakaavan valmisteluaineisto - kaavaluonnos, siihen liittyvä havainnekuva, selostus ja selvitysaineistoa oli nähtävillä 4.-22.11.2020. Valmisteluaineistoa esiteltiin yleisölle esittelyvideolla. Valmisteluaineistosta pyydettiin viranomaiskommentit. Pirkanmaan Ely-keskus lausuu, että kaavaselostusta tulee täydentää Natura-arvion tarveharkinnalla. Pirkanmaan Liitto ei jättänyt lausuntoa, mutta pyysi selostusta täydennettävän purkavan täydennysrakentamisen hiilijalanjälkivaikutusten osalta. Pirkanmaan maakuntamuseolla ei ollut lausuttavaa. Viheralueet ja hulevedet -yksikkö totesi, että hulevesisuunnittelu on aloitettu. Lisäksi jätettiin kaksi yksityistä mielipidettä, jossa toisessa pyydettiin, että alueen yksityisyys säilyy ja toisessa, että metsä jätetään kokonaan rakentamatta.

Palaute, siihen vastaaminen ja toimenpiteet on kerrottu erillisessä palauteraportissa.

Ehdotusvaihe

Asemakaavaa tarkistetaan mm. kaavaluonnoksesta tulleen palautteen ja tarkentuvan suunnittelun myötä kaavaehdotukseksi. Ehdotusvaiheessa asemakaavaluonnokseen tehtiin mm. seuraavia muutoksia:

- Suippotyven pohjoispuolen tonttien kerrosluku on muutettu yhdestä kahdeksi ja kerrosalaa lisätty, jotta kadun ja puiston välinen tasoero voidaan toteuttaa rinneratkaisulla. Kaksi pienemmän rakennusoikeuden tonttia on nyt Herttatyven länsireunalla.
- Puistojen vastaisille rajoille on lisätty aitamerkintöjä.
- Suippotyven jatkeena ollut pyörätie on muutettu tonttimaaksi, jolloin ajoliittymät viereisille tonteille on helpompi toteuttaa.
- Karvolanmetsäkujalle on lisätty istutusmerkintöjä, joiden tavoitteena on lisätä alueen viihtyisyyttä. Lisäksi korttelin 7401 rakennusaloja on lyhennetty.
- Pysäköintialueiden laadullista hulevesien hallintaa tarkennettiin kaavamääräyksellä.

Kaavaselostusta on täydennetty ilmastovaikutusten ja Natura-arvioinnin tarveharkinnan osalta. Rakentamistapaohjeen Energiaratkaisut-kappaletta on täydennetty.

Asemakaavaehdotus siihen liittyvine aineistoineen asetetaan julkisesti nähtäville. Ehdotuksen nähtävilläolon jälkeen kaavan hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Asemakaavan toteuttaminen

Kaavaa voidaan lähteä toteuttamaan heti sen saatua lainvoiman.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Henkilötietoja sisältävän oheismateriaalin verkkojulkisuutta on rajoitettu.

Lausunnot

Pirkanmaan Ely-keskus, Pirkanmaan Liitto, Pirkanmaan pelastuslaitos

Tiedoksi

Hakija, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Liitteet

- 1 Liite yla 14.12.2021 Asemakaava
- 2 Liite yla 14.12.2021 Asemakaavan selostus
- 3 Liite yla 14.12.2021 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite yla 14.12.2021 Rakentamistapaohje
- 5 Liite Yla 14.12.2021 Luonnosvaiheen palaute- ja vastineraportti
- 6 Liite Yla 14.12.2021 OAS-vaiheen palaute- ja vastineraportti

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Hulevesisevitys
- 2 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Pihasuunnitelma ja viherkerroinlaskelma
- 3 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Luonnosvaiheen alkuperäiset viranomaislausunnot
- 4 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Katujen ja vesihuollon yleissuunnitelma
- 5 Oheismateriaali yla 14.12.2021 OAS-vaiheen alkuperäiset viranomaiskommentit
- 6 Oheismateriaali yla 14.12.2021 OAS
- 7 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Hulevesiyleissuunnitelma
- 8 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Yritysvaikutusten arviointitarve
- 9 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Viitesuunnitelma
- 10 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Luontotyyppiselvitys
- 11 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Liito-oravaselvitys
- 12 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Haukiluoman yleissuunnitelman Natura-arviointi

---

Yhdyskuntalautakunta, 20.04.2022, § 107

Valmistelijat / lisätiedot:
Elina Karppinen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Mikko Nurminen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8812 (päivätty 1.11.2021, tarkistettu 14.12.2021 ja täydennetty 20.4.2022) hyväksytään ja esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Perustelut

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 1.11.2021 päivätyn, 14.12.2021 tarkistetun ja 20.4.2022 täydennetyn asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nro 8812. Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Lisätietoja osoitteessa: <https://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8812>

Diaarinumero: TRE: 3541/10.02.01/2020

Asemakaavaehdotus siihen liittyvine aineistoineen asetettiin julkisesti nähtäville 16.12.2021-28.1.2022. Ehdotusaineistosta pyydettiin viranomaislausunnot, johon vastauksia saatiin kaksi, eikä muuta palautetta aineistosta jätetty.

Pirkanmaan liitto totesi aineistoon tutustuttuaan, ettei anna lausuntoa ko. aineistosta.

Pirkanmaan ELY-keskus lausui, että selostuksessa oleva Natura-arvioinnin tarvearviointi on riittävän asianmukainen, joskin sisälsi joitakin asiavirheitä. Välttämättömät hulevesien hallintaratkaisut on otettu mukaan riittävällä tavalla kaavaehdotuksen kaavamerkintöihin ja -määräyksiin. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaavan toteuttaminen ei merkittävästi heikennä Myllypuron Natura-alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja. Hulevesien hallintaratkaisujen toteuttamisen ja toimivuuden seuranta ELY-keskus pitää kuitenkin tärkeänä varmistettaessa, ettei merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojelun perusteisiin synny.

Palautteen perusteella selostuksen tarvearviointikappaleen asiavirheitä on korjattu. Kaavan ohjausryhmässä käytyjen keskustelujen perusteella aineistoon on lisätty puistoalueiden hoitoluokitus, jonka lisäksi hulevesisuunnitelman ja vesihuoltosuunnitelmien sekä rakentamistapaohjeessa olevan maalämpökaivojen sijaintiluonnoksen yhteensopivuutta on tarkastettu. Kaavakartalle ei ole tehty muutoksia.

Henkilötietoja sisältävän oheismateriaalin verkkojulkisuutta on rajoitettu.

Tiedoksi

Valtuuston päätöksestä: Heli Toukoniemi, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen, Pirkanmaan Ely-keskus

Liitteet

- 1 Liite yla 20.4.2022 Asemakaava
- 2 Liite yla 20.4.2022 Asemakaavan selostus ja kaupungin vastine lausuntoihin
- 3 Liite yla 20.4.2022 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite yla 20.4.2022 Rakentamistapaohje

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali yla 20.4.2022 Viitesuunnitelma

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- 2 Oheismateriaali yla 20.4.2022 Hulevesiselvitys
  - 3 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Hulevesisuunnitelma
  - 4 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Katujen ja vesihuollon yleissuunnitelma
  - 5 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Liito-oravaselvitys
  - 6 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Luontotyypiselvitys
  - 7 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Haukiluoman yleissuunnitelman Natura-arviointi
  - 8 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Pihasuunnitelmat ja viherkerroinlaskelmat
  - 9 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Viheralueiden hoitoluokitus
  - 10 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Yritysvaikutusten arviointitarve
  - 11 Oheismateriaali yla 20.4.2022 Ehdotusvaiheen alkuperäinen viranomaislausunto
  - 12 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Luonnosvaiheen palaute- ja vastineraportti
  - 13 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Luonnosvaiheen alkuperäiset viranomaislausunnot
  - 14 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
  - 15 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Aloitusvaiheen palaute- ja vastineraportti
  - 16 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Aloitusvaiheen alkuperäiset viranomaiskommentit
-

Kaupunginhallitus, 02.05.2022, § 194

Valmistelijat / lisätiedot:

Mikko Nurminen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Asemakaavaehdotus nro 8812 (päiväty 1.11.2021, tarkistettu 14.12.2021 ja täydennetty 20.4.2022) hyväksytään,

Perustelut

Tyvikadun pohjoisosassa olevan entisen palvelukeskuksen tilalle ja sen lähialueelle mahdollistetaan asemakaavalla tiivis ja kerrosluvuiltaan matala alue, jonne muodostuu 15 omakotitonttia, kaksi rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten tonttia sekä yksi asuinpientalojen tontti, jolle mahtuu kuusi autokatoksilla toisiinsa kytkettyä pientaloa. Asemakaava-alueella rakennusoikeutta muodostuu yhteensä 4580 k-m², josta asuinrakennuksille osoitetaan 3940 k-m², autosuoja- ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

varastorakennuksille 600 k-m² ja muuntamorakennukselle 20 k-m². Osa alueen pinta-alasta osoitetaan katu-, pysäköinti- ja virkistysalueeksi sekä sähkömuuntamolle varatuksi korttelialueeksi.

Tiedoksi

Heli Toukonieniemi, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen, Pirkanmaan Ely-keskus

Liitteet

- 1 Liite yla 20.4.2022 Asemakaava
- 2 Liite yla 20.4.2022 Asemakaavan selostus ja kaupungin vastine lausuntoihin
- 3 Liite yla 20.4.2022 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite yla 20.4.2022 Rakentamistapaohje

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali yla 20.4.2022 Viitesuunnitelma
- 2 Oheismateriaali yla 20.4.2022 Hulevesiselvitys
- 3 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Hulevesisuunnitelma
- 4 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Liito-oravaselvitys
- 5 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Luontotyyppiselvitys
- 6 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Haukiluoman yleissuunnitelman Natura-arviointi
- 7 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Katujen ja vesihuollon yleissuunnitelma
- 8 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Pihasuunnitelmat ja viherkerroinlaskelmat
- 9 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Viheralueiden hoitoluokitus
- 10 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Yritysvaikutusten arviointitarve
- 11 Oheismateriaali yla 20.4.2022 Ehdotusvaiheen alkuperäinen viranomaislausunto
- 12 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Luonnosvaiheen palaute- ja vastineraportti
- 13 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Luonnosvaiheen alkuperäiset viranomaislausunnot
- 14 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- 15 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Aloitusvaiheen palaute- ja vastineraportti
- 16 Oheismateriaali Yla 20.4.2022 Aloitusvaiheen alkuperäiset viranomaiskommentit

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 81, 16.05.2022
Sosiaali- ja terveyslautakunta, § 48, 17.03.2022
Kaupunginhallitus, § 151, 04.04.2022

§ 81

Valtuustoaloite sielunhoitoterapeuttien tuottaman terapian hyväksymiseksi osaksi Tampereen kaupungin palvelusetelillä tuotettavia palveluja - Marika Puolimatka ym.

TRE:8832/05.00.01/2021

Kaupunginvaltuusto, 16.05.2022, § 81

Valmistelija / lisätiedot:
Taru Kuosmanen

Valmistelijan yhteystiedot

Palvelujohtaja, hallintoylilääkäri Sanna Määttänen, puh. 040 806 3669,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Marika Puolimatkan ym. valtuustoaloite ja siihen annettu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Marika Puolimatka, Sanna Määttänen

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Sosiaali- ja terveyslautakunta, 17.03.2022, § 48

Valmistelijat / lisätiedot:
Sanna Määttänen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Eeva Torppa-Saarinen, Palvelujohtaja, johtava ylihammaslääkäri

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Marika Puolimatkan ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.

Perustelut

Marika Puolimatka ym. ovat tehneet valtuustoaloitteen sielunhoitoterapeuttien tuottaman terapian hyväksymiseksi osaksi Tampereen kaupungin palvelusetelillä tuotettavia palveluja. Aloitteessa esitetään, että sielunhoitoterapia otettaisiin osaksi palvelusetelillä tuotettavia palveluita ikäihmisten palveluissa ja mielenterveyspalveluissa. Esitystä perustellaan hoitojonojen purkamisella sekä palvelujen saatavuuden parantumisella.

Psykoterapialla hoidetaan henkilöitä, joilla on psyykinen häiriö tai psykoterapian keinoin autettavissa oleva muu ongelma. Psykoterapiaan lähettäminen perustuu lääkärin tutkimukseen. Psykoterapiaa tulisi harkita, kun potilaalla on mielenterveyden häiriö, joka rajoittaa työ- tai opiskelukykyä. Asianmukainen psykoterapia on erittäin merkittävä mielenterveyden häiriöistä aiheutuvan työ- tai opiskelukyvyn alenemisen kuntoutusmuoto.

Keskeisiä psykoterapiaviitekehyksiä Suomessa ovat kognitiivinen terapia, kognitiivinen käyttäytymisterapia, integratiivinen psykoterapia, psykodynaaminen terapia, kognitiivis-analyttinen psykoterapia, ratkaisukeskeinen psykoterapia sekä erilaiset perhe- ja ryhmäterapiat. Käyntitiheys vaihtelee terapiasuuntauksesta riippuen yleensä yhdestä kahteen kertaan viikossa.

Psykoterapiaa voidaan toteuttaa sekä kunnallisena palveluna mielenterveystoimistoissa ja psykiatrian poliklinikoilla että Kelan tukemana 16–67-vuotiaille työ- tai opiskelukyvyn ylläpitämiseksi tai parantamiseksi. Kelan tukemana psykoterapia muuttui harkinnanvaraisesta järjestämisvelvollisuuden alaiseksi kuntoutukseksi vuoden 2011 alusta.

Psykoterapian konsensuslausuma suosittaa, että perustasolla tulee olla tarjolla myös varsinaista psykoterapiaa kevyempiä, vuorovaikutteisia hoitoja (esim. psykoedukatiiviset ryhmät, lasten ja lapsiperheiden ryhmäinterventiot, kognitiiviset ja interpersonaaliset ryhmäinterventiot kouluissa).

Terveystieteiden tutkimuskeskus (PALKO) on katsonut psykoterapioiden ja muiden hoito- ja kuntoutusmenetelmien kuuluvan palveluvalikoimaan mielenterveys- ja päihdehäiriöissä.

Kuntoutusta antavien terapeuttien tulee täyttää Kelan asettamat pätevyysvaatimukset. Kunnallisen terveydenhuollon yksiköt voivat hankkia psykoterapiaa ostopalveluna, jolloin psykoterapian tarpeen arvioi usein sairaanhoitopiirin tai terveyskeskuksen kuntoutustyöryhmä. Tampereen kaupungin yleislääkäreillä on mahdollisuus lähettää asiakkaita psykoterapiaan. Yleislääkärin lähetteet käsitellään ja hyväksytään moniammatillisessa terveyskeskuksen kuntoutustyöryhmässä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Julkinen taho vastaa terveydenhoidon palveluista, jotka perustuvat tutkittuun tietoon, ovat lääketieteellisesti todennetusti vaikuttavia ja perustuvat käypähoitosuosituksiin. Julkinen taho ei järjestä palveluita, joiden taustalla on uskonnollinen tai jokin muu ei lääketieteellinen ideologia. Tampereen kaupunki ei voi ottaa palveluvalikoimaansa sielunhoitoterapeuttien tuottamaa terapiaa yllä mainituista perusteluista johtuen.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Kaupunginhallitus, 04.04.2022, § 151

Valmistelijat / lisätiedot:
Taru Kuosmanen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Marika Puolimatkan ym. valtuustoaloite ja siihen annettu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Marika Puolimatka, Sanna Määttänen

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 82, 16.05.2022

Kaupunginhallitus, § 152, 04.04.2022

§ 82

Valtuustoaloite Israelin apartheid-politiikkaa edistävien taloudellisten kytkösten purkamiseksi - Noora Tapio ym.

TRE:3880/02.00.01/2021

Kaupunginvaltuusto, 16.05.2022, § 82

Valmistelija / lisätiedot:

Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Hankintapäällikkö Tanja Welin, puh. 040 128 6644, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Noora Tapio ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Kokouskäsitely

Noora Tapio ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Kannatus: Mahmoud Machaal ja Liban Sheikh

Puheenjohtajan äänestysesitys: Tapion palautusehdotuksen hyväksyminen JAA, asian käsittelyn jatkaminen EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Tapion palautusehdotus hylättiin äänin 22-41, 2 tyhjää, 2 poissa.

Asian käsittelyä jatkettiin.

Äänestykset

Noora Tapion palautusehdotus:
Palautusehdotuksen hyväksyminen JAA
Asian käsittelyn jatkaminen EI

Jaa

Oras Tynkkynen
Milka Hanhela
Merve Caglayan
Noora Tapio

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Ilkka Porttikivi
Juhana Suoniemi
Ulla-Leena Alppi
Minna Minkkinen
Sinikka Torkkola
Mikko Aaltonen
Olga Haapa-aho
Liban Sheikh
Hanna Sareila
Jaakko Mustakallio
Mahmoud Machaal
Mirja Salmijärvi
Vilma Järvisalo
Brigita Krasniqi
Jussi Lahtinen
Ulla Kampman
Jaakko Stenhäll
Antti Hiitti

Ei

Petri Rajala
Elina Järvenpää
Ilkka Sasi
Sofia Julin
Matti Höyssä
Sofia Vikman
Sirpa Pursiainen
Jouni Markkanen
Lassi Kaleva
Anneli Kivistö
Riina-Eveliina Eskelinen
Leena Kostiainen
Veikko Vallin
Aila Dundar-Järvinen
Lauri Lyly
Jouni Ovaska
Aleksi Jäntti
Sari Tanus
Antti Ivanoff
Anne-Mari Jussila
Matti Järvinen
Joonas Kiviranta
Kari-Matti Hiltunen
Anna-Kaisa Ikonen
Anne Liimola
Tommi Evilä
Vilhartti Hanhilahti
Anneli Taina
Ida Leino

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Sakari Puisto
Ilmari Nurminen
Kirsi Kaivonen
Teemu Aaltonen
Petteri Hinkka
Marika Puolimatka
Antti Moisander
Inna Rokosa
Joakim Vigelius
Yrjö Schafeitel
Eija Kamppuri
Lotta Reito
Tyhjä
Petri Siuro
Saana Kuusipalo

Tiedoksi

Noora Tapio, Arto Vuojolainen, Tanja Welin, Jukka Varonen

Liitteet

1 Valtuustoaloite - Noora Tapio ym.

Kaupunginhallitus, 04.04.2022, § 152

Valmistelijat / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Noora Tapio ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Noora Tapio ym. ovat tehneet valtuustoaloitteen Israelin apartheid-politiikkaa edistävien taloudellisten kytkösten purkamiseksi. Valtuustoaloitteessa esitetään, että Tampereen kaupunki selvittää, millaisia taloudellisia kytköksiä sillä on kansainvälisen oikeuden vastaiseen miehitykseen Palestiinassa, purkaa nämä kytkökset ja sitoutuu hankinta- ja sijoituspolitiikkaan, joka ei edistä apartheid-politiikkaa.

Vaikka valtuustoaloitteessa viitataan kaupungin hankinta- ja sijoituspolitiikkaan, sen tosiasiallisena tarkoituksena on ottaa kantaa Israelin laittomaan toimintaan palestiinalaisalueilla ja vastustaa sitä. Tällaisten kannanottojen esittämistä on pidettävä ulkopoliittisina ja siten

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

toimenpiteenä, joka ei kuulu kunnan toimialaan (KHO 1983 A II 28: Kunnan toimialaan ei kuulunut ydinaseetonta Pohjolaa koskevan vetoituksen allekirjoittaminen.). Pidättyvää suhtautumista on perusteltu myös sillä, että kunnan ei tule sitoa kunnan jäseniä kannanottoihin, joita he eivät mahdollisesti pidä aatteellisesti tai muutoin hyväksyttävänä. Perustuslain 93 §:n mukaan Suomen ulkopolitiikan johtaminen kuuluu tasavallan presidentille yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa. Ulkopolitiikan valmistelu ja täytäntöönpano kuuluvat valtioneuvoston asetuksen 1171/2005 mukaisesti ulkoministeriön tehtäviin.

Kaupunki noudattaa hankintatoiminnassaan hankintalakia. Hankintalaki määrittelee reunaehdot sille, millaisia seikkoja hankintoja tehdessä ja toimittajavalinnassa voi huomioida, ja millaisia menettelyjä hankinnoissa tulee noudattaa. Hankintalaki ei sisällä sellaisia säännöksiä, joiden perusteella voitaisiin sulkea tarjouskilpailusta pois yrityksiä valtuustoaloitteessa esitetyillä perusteilla. Tällaiset ratkaisut olisivat siten lainvastaisia myös hankintalain näkökulmasta.

Tiedoksi

Noora Tapio, Arto Vuojolainen, Tanja Welin, Jukka Varonen

Liitteet

1 Valtuustoaloite - Noora Tapio ym.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 83, 16.05.2022
Sivistys- ja kulttuurilautakunta, § 58, 22.03.2022
Kaupunginhallitus, § 162, 11.04.2022

§ 83

Valtuustoaloite tahattoman yksinäisyyden torjumiseksi - Sofia Julin

TRE:6543/05.00.01/2021

Kaupunginvaltuusto, 16.05.2022, § 83

Valmistelija / lisätiedot:
Lauri Savisaari

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelupäällikkö Mika Vuori, puh. 040 806 3132, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi hyväksyttiin toivomusponsi:

Valtuusto edellyttää, että kaupunki etsii monipuolisesti uusia keinoja torjua ja vähentää tahatonta yksinäisyyttä. Tätä työtä kaupunki lähtee tekemään yhdessä kaupunkilaisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Päätösehdotus oli

Sofia Julinin valtuustoaloite ja siihen annettu sivistys- ja kulttuurilautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Kokouskäsitely

Sofia Julin teki seuraavan toivomusponsiehdotuksen:

Valtuusto edellyttää, että kaupunki etsii monipuolisesti uusia keinoja torjua ja vähentää tahatonta yksinäisyyttä. Tätä työtä kaupunki lähtee tekemään yhdessä kaupunkilaisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Kannatus: Aila Dünder-Järvinen

Julinin toivomusponsiehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

Sofia Julin, Mika Vuori

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Sivistys- ja kulttuurilautakunta, 22.03.2022, § 58

Valmistelijat / lisätiedot:
Mika Vuori

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi hyväksyttiin toivomusponssi:

Lautakunta edellyttää, että yksinäisyyteen kiinnitetään koko kaupungin toimesta erityistä huomiota. Toimet tulee koota kattavaksi kokonaisuudeksi ja uusia toimia tulee ideoida rohkeasti kuntalaisia osallistaen.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Sofia Julinin valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Kaupunginvaltuutettu Sofia Julin esitti 13.9.2021 jättämässään valtuustoaloitteessa, että Tampereen kaupunki torjuu tahatonta yksinäisyyttä ja laatii ohjelman, johon kootaan poikkihallinnollisesti erilaisia toimia tahattoman yksinäisyyden vähentämiseksi. Ohjelman valmistelua tulisi tehdä vuorovaikutuksessa kuntalaisten kanssa. Lisäksi ehdotetaan, että jo ennen ohjelman valmistumista kaupunki ryhtyy pikaisiin toimiin tahattoman yksinäisyyden torjumiseksi.

Koronakriisin myötä tahaton yksinäisyys koskettaa yhä useampaa suomalaista. Korona-aikana eristyneisyyttä ja yksinäisyyden kokemusta ovat lisänneet monet rajoitukset ja arkeen tulleet muutokset. Valtuustoaloite yksinäisyyden torjumiseksi on tärkeä ja ajankohtainen erityisesti koronakriisin edetessä ja jälkihoidossa.

Tampereen strategia "Tekemisen kaupunki" painottaa, että kaupunki ei jättäisi ketään yksin. Kaupungin roolina on tuoda ihmisiä yhteen ja huolehtia yhteisöllisestä tuesta eri elämänvaiheissa. Asetettuun strategiatavoitteeseen "Yhteisöllinen toiminta on lisääntynyt ja yksinäisyys vähentynyt" vastataan lautakuntien palvelusuunnitelmissa vuosille 2022–2025. Valmistelun yhteydessä otetaan huomioon hyvinvointialueen aloittaminen 1.1.2023 sekä sen mukanaan tuomat yhdyspinnat eri palveluissa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampereen kaupunki on mukana Hyvän mielen kunta -hankkeessa, jossa mielenterveyden suojatekijöitä vahvistetaan ja riskitekijöitä vähennetään. Yksinäisyyden kokemus on yksi mielenterveyden riskitekijä ja sosiaalinen tuki sekä ystävät sitä vastoin vahvistavia suojatekijöitä. Hankkeessa tullaan toteuttamaan Hyvän mielen kunta -tarkistuslistaa, joka on työväline kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ammattilaisille ja vastuuhenkilöille.

Osallisuuden vahvistamisella voidaan vaikuttaa myös yksinäisyyden kokemukseen. Tampereen hyvinvointisuunnitelmassa 2022–2025 on osallisuuden tukeminen otettu huomioon varhaiskasvatuksesta lähtien. Osallisuutta tuetaan väestöryhmien laaja-alaisella kuulluksi tulemisella, erityisesti heikommassa asemassa olevien pienten lasten ja vammaisten ihmisten osallisuutta vahvistetaan. Uusia toimintamalleja ja avauksia tullaan toteuttamaan osallisuuden lisäämiseksi. Päätösten vaikutusten ennakoarviointia lisätään ja vakiinnutetaan, sekä arvioinnissa mukana olevien kuntalaisten, kohderyhmien, määrää kasvatetaan.

Tampereen kaupungin kokoama raportti ”Opiskelijaystävällisyydessä ykkönen 2.0 - Opiskelijaystävällisyyden tila ja tulevaisuuden toimenpide-ehdotukset”, toimii pohjana tulevalle toimenpideohjelmalle osana korkeakouluuyhteisön kumppanuutta. Korkeakouluuyhteisössä on vastattu yksinäisyyden tuomiin haasteisiin Parvi-konseptin ja TreSilienssi-hankkeen kautta. Yksinäisyyden kokemuksia lievennetään myös TOSI-retriiteillä, joita toteutetaan osana Tampereen kaupungin ja korkeakouluuyhteisön kumppanuutta. Retriitillä pyritään vahvistamaan tamperelaisten opiskelijoiden hyvinvointia ja osallisuutta. TOSI-hanke on mukana opiskelijakaupungin ja kulttuurihyvinvointipalvelujen kehittämisessä.

Tampereella on valmisteilla lakisääteinen, kaupunkistrategiaan kytkeytyvä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, jossa yksinäisyys ja sosiaaliset suhteet tunnistetaan ilmiöinä. Lasten ja nuorten kokemaan yksinäisyyteen ja sosiaaliin suhteisiin liittyen suunnitelmaan sisällytetään tavoitteita ja toimenpiteitä. Ilmiö on myös osana UNICEFin lapsiystävällinen kunta -mallin Tampereen toimintasuunnitelmaa, joka valmistuu vuoden 2022 keväällä. Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyön tavoitteet, jotka kaupunginhallitus on päättänyt 29.11.2021 kokouksessaan, sisältävät seuraavat yksinäisyyteen ja sosiaaliin suhteisiin liittyvät tavoitteet:

”Kunta varmistaa, että myös haavoittuvassa asemassa olevien lasten osallisuus toteutuu, ja arvioi sitä. Tampereella jokainen lapsi saa osallistua ja vaikuttaa itselleen tärkeisiin asioihin.

Kunta varmistaa, että jokaisen lapsen elämässä on vähintään yksi turvallinen aikuinen, johon lapsi voi luottaa ja joka tukee lasta kasvussa. Tampereella kohtaamme lapset yksilöinä ja tunnistamme heidän vahvuutensa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Lapsille suunnatuissa palveluissa ehkäistään kiusaamista ja edistetään yhteisöllisyyttä. Lisäksi lasten kasvuympäristöissä edistetään lasten tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Tampereella jokaisen lapsen tukena on turvallinen yhteisö.”

Tampereen kaupungin perusopetus järjestää maksutonta Lupa liikkua lupa Harrastaa -toimintaa. 1.–9.-luokan oppilaille on tarjolla noin 400 erilaista harrastusryhmää joka viikko. Näihin matalan kynnyksen harrastusryhmiin pyritään etsivän harrastustoiminnan avulla ohjaamaan niitä lapsia ja nuoria, jotka kärsivät esimerkiksi yksinäisyydestä. Harrastusmahdollisuuksiin tutustutaan lisäksi koulupäivien aikana oman opettajan sekä tutun turvallisen luokan kanssa. Harrastuksia on tarjolla eri puolilla kaupunkia, huomioiden myös erityisryhmät.

Kaupungin eri palvelualueet toimivat yhteistyössä tarjoamalla mahdollisuuksia ja ympäristöjä, joissa voi kokea yhteenkuuluvuutta, tulla huomioiduksi ja olla muiden ihmisten seurassa. Ammattilaisten valmiuksia yksinäisyyden haittojen tunnistamisessa kehitetään edelleen ja yhteistyömalleja rakennetaan siten, että tukea tarvitsevia autetaan mahdollisimman varhain.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja kulttuurin ammattilaisten vahva yhteistyö ikäihmisten palveluissa on tuottanut hyviä toimintamalleja tahattoman yksinäisyyden ehkäisylle. Esimerkiksi luotsi-toiminta, kulttuuriresepti, lähitorien avoin toiminta ja muu matalan kynnyksen toiminta tuovat kohtaamisille mahdollisuuksia.

Tulevan hyvinvointialueen valmistelussa on yksinäisyyden ilmiö nostettu merkittävänä aiheena esille. Tulevaisuudessa aikaisempaa keskeisempää on hahmottaa ymmärrys ihmisen kokonaistilanteesta ja yksilöllisistä tarpeista. Sote-keskusohjelman uudistusta valmistelevat Pirsote-työpaketit tähtäävät asiakkuuksien selkeämpään segmentointiin, palvelutarpeiden arviointiin tiimimallilla, monialaisten tiimien perustamiseen palvelujen tuottamisessa ja kansalaistoiminnan vahvistamiseen. Lisäksi lasten, nuorten ja perheiden palveluissa perhekeskus-toimintamalli kokoaa yhteen sekä kunnan että hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden ammattilaiset siten, että tukea ja apua kyetään tehokkaasti sovittamaan yhteen.

Parhaillaan valmistellaan myös Tampereen kaupungin ja tulevan hyvinvointialueen järjestöavustusten kokonaisuutta, jonka avulla Tampere ja Pirkanmaan hyvinvointialue voivat yhdessä tukea järjestöjen työtä yksinäisyyden ehkäisyssä ja vähentämisessä. Järjestöjen rooli asukkaiden osallisuuden edistämässä on merkittävä, ja se otetaan huomioon hyvinvointialueelle siirtyvien palvelujen kokonaisuudessa.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Kokouskäsitely

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Antti Hiitti teki seuraavan toivomusponsiehdotuksen, jota Ali-Reza Abdali kannatti:

"Lautakunta edellyttää, että yksinäisyyteen kiinnitetään koko kaupungin toimesta erityistä huomiota. Toimet tulee koota kattavaksi kokonaisuudeksi ja uusia toimia tulee ideoida rohkeasti kuntalaisia osallistaen."

Hiitin toivomusponsiehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Kaupunginhallitus, 11.04.2022, § 162

Valmistelijat / lisätiedot:

Lauri Savisaari

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Sofia Julinin valtuustoaloite ja siihen annettu sivistys- ja kulttuurilautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Sofia Julin, Mika Vuori

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 84, 16.05.2022
Sivistys- ja kulttuurilautakunta, § 78, 13.04.2022
Kaupunginhallitus, § 195, 02.05.2022

§ 84

Valtuustoaloite kiusaamisvilkun ja yhteisten toimenpideohjelmien käyttöönotosta sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetuksesta Tampereen kouluissa koulukiusaamisen ja väkivallan ehkäisemiseksi - Aila DüNDAR-Järvinen

TRE:8830/12.00.01/2021

Kaupunginvaltuusto, 16.05.2022, § 84

Valmistelija / lisätiedot:
Lauri Savisaari

Valmistelijan yhteystiedot

Opetusjohtaja Ulla Ojalampi, puh. 050 428 3044, johtava koulukuraattori
Ida Kilpeläinen, puh. 040 806 3989, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Aila DüNDAR-Järvisen aloite ja sivistys- ja kulttuurilautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aiheutta muihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Aila DüNDAR-Järvinen, Ulla Ojalampi, Ida Kilpeläinen

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Sivistys- ja kulttuurilautakunta, 13.04.2022, § 78

Valmistelijat / lisätiedot:
Kristiina Järvelä

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Aila DüNDAR-Järvisen aloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aloite ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Aila Dündar-Järvinen (sd) esittää valtuustoaloitteessaan, että Tampereen kaupunki ottaa käyttöön kaikissa kouluissa yhteiset kiusaamisen vastaiset toimenpideohjelmat sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetuksen. Lisäksi Dündar-Järvinen esittää, että some-turvasovellus tulee olla kaikkien oppilaiden käytössä ja että Tampereen kaupunki ottaisi käyttöön kiusaamisvilkun aloittamalla pilotin valituissa kouluissa.

Perusopetuksen opetussuunnitelma painottaa jokaiselle oppilaalle mahdollisimman turvallisen työympäristön merkitystä. Samalla myös taataan mahdollisuus vaikuttaa omaan oppimiseen ja siihen liittyviin seikkoihin. Oppilaita tulee tukea arjen kohtaamisissa, riitojen selvittelyssä ja terveen itsetunnon rakentamisessa sekä ihmisoikeuksien omaksumisessa.

Opetussuunnitelma velvoittaa kouluja laatimaan erillisen suunnitelman kiusaamisen, väkivallalta suojaamisen ja häirinnän ehkäisyksi. Suunnitelma tehdään kaikissa kouluissa ja se koskee kaikkia luokka-asteita. Suunnitelman toteutuksen tukena kouluilla on käytössään ohjauksen huoneentaulut, jotka tukevat vuorovaikutuksen, osallisuuden, ryhmähengen, turvallisen arjen ja oppilaan itsetunnon kehittymisen ikätaso huomioiden.

Tamperelaiset koulut toteuttavat kiusaamisen ehkäisyyn, tunnistamiseen ja kiusaamistilanteiden ratkaisuun useita erilaisia toimintamalleja. Tampereella parhaillaan jalkautettavassa yhteisöllisen oppilashuoltotyön vuosikellossa on velvoittavana linjauksena tehdä jokaisessa yksikössä kaikille oppilaille hyvinvointikysely vuosittain. Kyselyssä selvitetään kouluviihtyvyyteen, koulutyöskentelyyn, kaverisuhteisiin, käyttäytymiseen, toisen kohtelemiseen ja kiusaamiseen liittyviä asioita. Myös tämän kyselyn tulosten perusteella suunnitellaan varhaiset luokka- ja koulutasoiset tukitoimet. Uusimman kyselyn tulokset julkaistiin syksyllä 2021. Kaupunkitasoisen tiedon keruuta vahvistettiin teettämällä 3. ja 7. luokkien kaikilla oppilailta toukokuussa 2021 hyvinvointikysely, jossa sosiaaliset suhteet ja kiusaaminen tuli tarkoin kartoitetuksi.

Kiusaamisen ehkäisyssä on tärkeässä roolissa myös toimintakulttuurin kehittäminen sellaiseksi, että se ei salli kiusaamista. Yhteisöllisyyden tukemiseksi koulun arkea on vahvistettu mm. kouluvalmentajilla. Tampereen perusopetuksessa on tällä hetkellä 26 kouluvalmentajaa, sijoitettuna eri koulupoluille. Tavoitteena on lisätä tulevaisuudessa kouluvalmentajien määrää. Lisäksi koulukuraattorien ja -psykologien osalta voimaan tulleen oppilasmitoituksen myötä ammattilaisten määrä on lisääntynyt kouluilla. Tällä hetkellä oppilasmäärä on 720 oppilasta /koulukuraattori ja 780/koulupsykologi. Lisääntynyt resurssi mahdollistaa ammattilaisten paremman läsnäolon kouluilla ja vahvistaa koulun yhteisöllistä toimintakulttuuria.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampereen perusopetuksessa on otettu käyttöön tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opetuspaketti osana opetussuunnitelmaa. Tämä moniammatillisesti laadittu opetuspaketti huomioi myös kiusaamisen ehkäisyn näkökulman arjen tilanteissa. Kokonaisuus tarjoaa monia eri mahdollisuuksia ja toimintamalleja koulujen käyttöön. Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opettamisen kokonaisuuteen liittyen tehdään kartoitus teeman jalkautumisesta, jonka rehtorit koostavat. Kartoitus käsitellään ja jatkosuunnitelma tehdään kesäkuussa 2022.

Kiusaamistilanteisiin puututaan kaikilla koululla. Jokaisella koulun aikuisella on velvollisuus puuttua kiusaamiseen ja jokaisen lapsen tai nuoren tulee ilmoittaa siitä. Kaikilla koululla toimivilla sekä huoltajilla tulee olla käsitys siitä, miten koulussa toimitaan kiusaamistilanteissa ja niiden ehkäisyssä. Huoltajilla, oppilailla ja henkilöstöllä on ollut mahdollisuus syksystä 2020 alkaen antaa palautetta jatkuvasti Wilmassa avoinna olevan Yhteisöllisen oppilashuoltotyön palautelinkin kautta. Palautekyselyssä on mm. sääntöihin, toisten kohteluun sekä turvallisuuteen ja kiusaamiseen puuttumiseen liittyvä arviointimahdollisuus. Koulukohtaiset tulokset välitetään tiedoksi oppilashuoltoryhmille. Lisäksi useilla kouluilla on käytössä oppilaille matalan kynnyksen kyselyitä kiusaamisen paljastamiseksi.

Kiusaamisen ehkäisemiseen ja siihen puuttumiseen on laadittu kaupunkitason malli, jonka avulla kiusaamisen ennaltaehkäisyyn saadaan lisää työkaluja. Malliin kirjataan myös puuttumisen käytänteet esimerkiksi, miten kiusaamisselvittelyt dokumentoidaan, miten puututaan ja miten tilannetta seurataan. Malli otetaan käyttöön lukuvuonna 2022 - 2023.

Kiusaamisen kitkemisessä tiivis yhteistyö huoltajien sekä sidosryhmien kanssa on tärkeää erityisesti kiusaamisen tunnistamisen ja varhaisen puuttumisen näkökulmista. Etenkin verkossa tapahtuvaan kiusaamiseen puuttumisen osalta yhteistyö on hyvin tärkeää, koska huoltajat ovat vastuussa siitä, millaisia sovelluksia heidän lapsensa käyttävät. Koulussa opastetaan turvalliseen ja mielekkääseen sosiaalisen median käyttöön, verkossa tapahtuvaan vuorovaikutukseen ja tietoturvaan. Jokaisen oppilaan ja tämän huoltajan/huoltajien kanssa käydään vuosittain oppimiskeskustelu, jossa myös sosiaaliset suhteet ja tilanteet sekä käytös muita kohtaan käsitellään kaikkien osapuolten näkökulmasta. Tällöin keskustellaan myös kiusaamiseen liittyvistä asioista. Sosiaalisessa mediassa tapahtuva kiusaaminen tapahtuu usein koulun ulkopuolella ja erityisesti vapaa-ajalla tapahtuvien tilanteiden avuksi Tampereen perusopetuksessa yläkoulun oppilailla on käytössä sosiaalisen median sovellus, Someturva, jonka käyttöön oppilaita ja huoltajia kannustetaan koulun arjessa. Selvitämme Someturvan käyttöönoton laajentamista toisen asteen opiskelijoille sekä perusopetuksen alakouluikäisille selvitetään parhaillaan.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Nykyisiä toimenpiteitä vahvistamalla, lasten tervettä kasvua tukemalla, moniammatillisella ja monipuolisella yhteistyöllä myös huoltajien suuntaan voidaan torjua kiusaamista monin keinoin.

Vaikuttavimmat kiusaamisen ehkäisemisen toimintatavat ovat sellaisia, jotka nähdään kouluissa tarpeellisina ja toimivina. Kouluissa toteutettavat toimenpiteet:

1. Tampereen kouluissa on käytössä omat hyvinvointimittarit.
2. Luokkien ja ryhmien säännöt laaditaan/päivitetään aina lukuvuoden aluksi.
3. Ryhmäyttämiseen on koulukohtaiset käytännöt. Sen vahvistaminen on huomioitu yhteisöllisen oppilashuollon vuosikellossa.
4. Jokaisessa koulussa on sovittu 6. -7. luokkien nivelvaiheen siirtymät/ryhmäyttämissuunnitelma.
5. Sähköisenä nimettömänä palautekanavana on Wilman oppilashuollon palautelinkit. Erillistä lomaketta kiusaamisasioiden ilmoittamiseen ei ole. Kiusaamisasioissa toivotaan välitöntä ja suoraa yhteydenottoa opettajaan /koulun oppilashuoltohenkilöstöön.
6. Kiusaamisen puuttumisen ja selvittämisen kirjaamisen käytännöt ja dokumentointi on mallinnettu ja se otetaan käyttöön lukuvuonna 2022 - 2023.
7. Koulukohtainen oppilaiden suojaamiseen (väkivalta, kiusaaminen, häirintä) liittyvä suunnitelma laaditaan yhdessä, ja siihen päivitetään koulukohtaisesti toimijoiden vastuut.
8. Kouluissa on käytössä osallistavia konfliktinratkaisumalleja (esim. verso ja Kivakoulu).
9. Oppilaita koulutetaan vuosittain tukioppilastoimintaan.

Alla olevat aloitteen toimenpiteet otetaan lähempään tarkasteluun:

1. Kiusaamisvilkun käyttökokeilu on tarjottu kaikille perusopetuksen kouluille ja Ahvenisjärven, Olkahisten, Hatanpään ja Raholan koulut ovat ilmoittaneet halukkaiksi kokeilemaan ehdotettua toimintamallia. Kokeilu aloitetaan lukuvuonna 2022-2023.
2. Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opetuksen sisällyttäminen oppilaan tuntikehykseen luokanohjaajan ja luokanopettajan tunteja lisäämällä varmistaisi opetussuunnitelman toteutumisen. Tämä edellyttää merkittävää taloudellista panostusta eikä nykyinen opetusresurssi tällä hetkellä mahdollista tuntikehyksen kasvattamista.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginhallitus, 02.05.2022, § 195

Valmistelijat / lisätiedot:
Lauri Savisaari

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Aila Dündar-Järvisen aloite ja sivistys- ja kulttuurilautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Aila Dündar-Järvinen, Ulla Ojalampi, Ida Kilpeläinen

Kokouskäsitely

Aarne Raevaara poistui ja varajäsen Yrjö Schafeitel liittyi kokoukseen.

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 85, 16.05.2022
Sivistys- ja kulttuurilautakunta, § 80, 13.04.2022
Kaupunginhallitus, § 196, 02.05.2022

§ 85

Valtuustoaloite neurodiversiteetin huomioimiseksi kaupungin kulttuuripalveluissa - Noora Tapio ym.

TRE:959/12.00.01/2022

Kaupunginvaltuusto, 16.05.2022, § 85

Valmistelija / lisätiedot:
Lauri Savisaari

Valmistelijan yhteystiedot

Kulttuurijohtaja Juha Ahonen, puh. 050 411 3033, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Noora Tapion ym. aloite ja sivistys- ja kulttuurilautakunnan lausunto
merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin
toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Noora Tapio, Juha Ahonen

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Sivistys- ja kulttuurilautakunta, 13.04.2022, § 80

Valmistelijat / lisätiedot:
Juha Ahonen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:
Noora Tapion ym. aloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin

Perustelut

Noora Tapio ym. ovat tehneet valtuustoaloitteen neurodiversiteetin huomioimiseksi kaupungin kulttuuripalveluissa. Aloitteessa esitetään, että Tampereen kaupunki laatii kattavan toimenpidesuunnitelman neurodiversiteetin huomioimiseksi ja neurokirjolla olevien yhdenvertaisuuden vahvistamiseksi kulttuuripalveluissa.

Valtuutettu Noora Tapion ja yhdentoista muun valtuutetun allekirjoittama valtuustoaloite neurodiversiteetin huomioimiseksi Tampereen kaupungin kulttuuritoiminnassa on kannatettava ja se on herättänyt myönteistä kiinnostusta kulttuurin palveluryhmän yksiköissä. Yksikkötasolla on jo tehty toimenpiteitä neurodiversiteetin huomioimiseksi, mutta tarve on edelleen laajemmille toimenpiteille ja yhteiselle suunnittelulle.

Kaupunkikulttuuriyksikössä neurokirjo huomioidaan erityisesti ryhmävierailujen yhteydessä. Tampere Filharmoniaassa kouluryhmiä informoidaan esityksen äänenvoimakkuuksista ja ohjeistetaan ottamaan omat kuulosuojaimet mukaan. Lisäksi erityistarpeisia oppilaita voidaan ohjata istumaan paikoille, joissa äänenvoimakkuus ei nouse liian suureksi, ja joista on helppo tarvittaessa poistua kesken konsertin.

Muumimuseossa on mahdollista säätää näyttelyn valaistusta ja äänimaailmaa eri asiakastarpeiden mukaan. Kaupunkikulttuuriyksikön koordinoimassa Taidekaari-hankkeessa erityisryhmät huomioidaan jo toiminnan suunnittelussa. Tämä näkyy mm. erityisopetukselle tarjottuna laajennettuna työpajatarjontana ja selkokielen käytössä näyttelykierrosten yhteydessä. Toimintaan osallistuvilla oppilailla on yleensä omat apuvälineet mukana, mutta työpajoissa ohjaajalla on usein esimerkiksi Timer käytössä.

Yksittäisistä kohdennetuista tilaisuuksista on esimerkkinä Muumimuseon huhtikuussa 2022 alkavat neuroystävälliset Hiljaiset iltapäivät, jolloin näyttelyn äänimaailmaa hiljennetään eikä samaan aikaan järjestetä ryhmäkierroksia tai muuta ryhmätoimintaa.

Neurodiversiteetti on pyritty ja pyritään edelleen huomioimaan myös tilojen suunnittelussa. Kirjastossa tämä näkyy erityisesti valaistuksen ja akustiikan monikäyttöisyydessä sekä niin, että valtaosassa kirjastoja on erilaisia pienempiä tiloja, joihin on tarvittaessa mahdollista vetäytyä. Kirjasto myös tekee laajaa yhteistyötä kaupungin nepsy-tiimin kanssa tarjoamalla erilaisia kirjapaketteja ja informaatiota nepsy-asioista.

Työväenopisto on ollut mukana Kehitysvammaisten Palvelusäätiön koordinoimassa hankkeessa "Opistot erityisen parissa". Hankkeessa on haettu malleja, kuinka opistot voisivat kiinnittää erilaisiin oppijoihin huomioita. Kaupunkikulttuuriyksikön SATA2-hankkeessa laadittiin yhteistyössä Kulttuuria kaikille -palvelun ja Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiön kanssa valtakunnallinen opas saavutettavaan taideharrastustoimintaan lastenkulttuurikeskuksille ja taiteen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

perusopetukselle. Oppaan neuvoista ja vinkeistä moni keskittyy nimenomaan neurokirjon huomioimiseen, ja ohjeita sovelletaan mm. Lastenkulttuurikeskus Rullan toiminnassa.

Yksiköiltä tulleen palautteen mukaan suuri tämänhetkinen tarve on toimintasuunnitelman lisäksi henkilöstön koulutuksille. Kaupunkikulttuuriyksikön lastenkulttuuritiimissä työskentelee nepsy- valmentajakoulutuksen käynyt henkilö, jonka osaamista hyödynnetään koulutusten ja toimenpidesuunnitelman laatimisessa. Samoin apua voidaan saada kaupungin nepsy-tiimiltä.

Toimenpidesuunnitelma neurodiversiteetin huomioimiseksi

Kulttuurin palveluryhmään ollaan parhaillaan laatimassa vaiheittaista toimenpidesuunnitelmaa neurodiversiteetin yhä paremmaksi huomioimiseksi. Koska palveluryhmän yksiköiden tarjonta kattaa toimintaa näyttelyistä konsertteihin ja opetustoiminnasta avustusvalmisteluun, on toimenpidesuunnitelma lopulta yleistasoinen. Alkuvaiheessa suunnitelma laaditaan muutamalle yksikölle, minkä jälkeen sitä laajennetaan koskemaan myös muita yksiköitä. Ensimmäisen suunnitelman tulisi olla valmis vuoden 2022 loppuun mennessä. Suunnitelman työryhmä koostuu yksiköiden eri toimintojen edustajista, lisäksi mukaan kutsutaan edustaja ADHD-liitosta tai vastaavasta järjestöstä.

Valmis toimintasuunnitelma julkaistaan tampere.fi -sivulla kertomaan saavutettavista palveluistamme. Lisäksi palveluryhmän sisällä olisi mahdollista tehdä erilaisten apuvälineiden yhteishankintoja. Myös henkilöstön koulutukset kannattaa järjestää palveluryhmän yhteisinä.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Kaupunginhallitus, 02.05.2022, § 196

Valmistelijat / lisätiedot:
Lauri Savisaari

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Noora Tapion ym. aloite ja sivistys- ja kulttuurilautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Noora Tapio, Juha Ahonen

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 86

Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet

TRE:8155/00.01.03/2021

Päätös

Puheenjohtaja totesi, että hallintosäännön 115 §:n mukaisena aloitteena on jätetty seuraavat valtuustoaloitteet:

Valtuustoaloite pienryhmäopetuksen lisäämiseksi - Keskustan valtuustoryhmä

Valtuustoaloite Tampereen kaupungin esihenkilöinä toimivien kouluttamiseksi työtaisteluoikeuksista ja työehtosopimuksista - Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

Valtuustoaloite mikrobiystävällisten päiväkotipihojen pilotoimiseksi Tampereella - Hanna Sareila ja Mirja Salmijärvi ym.

Valtuustoaloite Järvensivun koulun ja pienten lasten toimintayksikön rakentamisen aikaistamiseksi, aktivoimiseksi ja yhteistyön tiivistämiseksi vanhempien kanssa - Aila Dündar-Järvinen

Valtuustoaloite naisten asumispalveluja tuottavien yksiköiden perustamiseksi Tampereelle - Saana Kuusipalo

Valtuustoaloite luottamushenkilöiden palkkioiden alentamiseksi kuntien sote-tehtävien siirryttyä hyvinvointialueille - Joakim Vigelius ym.

Valtuustoaloite lyhytaikaisen maksuttoman pysäköinnin mahdollistamiseksi keskustassa hiljaisempina vuodenaikoina - Joonas Kiviranta ym.

Valtuustoaloite älyn lisäämiseksi kaupungin roskakoreihin - Joonas Kiviranta ym.

Valtuustoaloite Tampereen kaupungin liittymiseksi mukaan Mielenturvaaverkostoon - Jaakko Mustakallio ym.

Nuorisovaltuuston aloite sukupuolineutraalien vessojen lisäämiseksi Tampereen kaupungin tiloissa

Perustelut

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä, valtuutetulla ja valtuutetun sijaan saapuneella varavaltuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloitteen jättämisestä tulee ilmoittaa sähköisesti sihteeristölle sähköpostiosoitteella valtuuston. sihteeristo@tampere.fi ennen kokouksen alkamista.

Liitteet

1 Valtuustoaloitteet 16.5.2022

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 87

Kokousraportit

TRE:8156/00.02.01/2021

Päätös

Kokousraportit otettiin pöytäkirjan liitteeksi.

Päätösehdotus oli

Kokousraportit otetaan pöytäkirjan liitteeksi.

Liitteet

1 Kokousraportti 16.5.2022

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kunnallisvalitus

§72, §73, §74, §76, §78

Kunnallisvalitusohje

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa muutosta hakea myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava
- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle.

Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kunnallisvalitus

§79, §80

Kunnallisvalitusohje

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomaisena

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisen ja kunnan jäsenen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on asetettu nähtäville, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle. Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§68, §69, §70, §71, §75, §77, §81, §82, §83, §84, §85, §86, §87

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)